

„Latvijas kvalifikāciju datubāzes atpazīstamība un pielietojums Latvijā”

Pētījuma ziņojums

Rīga, 2019

Pētījumu veicis Akadēmiskās informācijas centrs sadarbībā ar SIA „RAIT Custom Research Baltic”.

Šis pētījuma ziņojums sagatavots ar Eiropas Komisijas projekta Nr. VS/2018/0185–LV–“Databases and registers for qualifications (EQF-NCPs)” atbalstu.

Paustais viedoklis uzliek saistības tikai autoram (autoriem), un tas nekādā gadījumā nevar tikt uzskatīts par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju.

Ievads	4
1. Pētījuma rezultāti	8
1.1. Lietotāju izpratne par LKI terminoloģiju	8
1.2. Izglītības informācijas avotu un rīku izmantošana	9
1.3. Informācijas par kvalifikācijām meklēšanas paradumi Latvijā	10
1.4. LKD atpazīstamība mērķauditorijā	12
1.5. LKD mērķauditorija nākotnē	16
1.6. LKD turpmākā attīstība un vispārīgi ieteikumi atpazīstamības veicināšanai	18
2. LKD novērtējums un lietojamība	21
2.2. LKD sadaļu lietojamība	22
2.3. Sadaļu „Par datubāzi”, „Izglītības sistēma” un „Jēdzieni” vērtējums un lietojamība	23
2.4. Sadaļas „Meklēt kvalifikāciju” vērtējums un lietojamība	26
Secinājumi	30
PIELIKUMI	32
1.pielikums.Interneta aptaujā izmantotā anketa	33
2.pielikums.– Fokusa grupas diskusijas vadlīnijas	38

Ievads

Kopš 2009. gada tiek nostiprināta Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra (LKI) ar mērķi vienotā struktūrā atspoguļot Latvijas izglītības sistēmā iegūstamās kvalifikācijas, norādot kvalifikācijas LKI līmeni un aprakstot tās mācīšanās rezultātus (zināšanas, prasmes un kompetences). Nostiprinoties izpratnei par mācīšanās rezultātu būtisko lomu kvalifikācijas raksturošanā, radās nepieciešamība veidot jaunu informācijas avotu, kurā Latvijas izglītības sistēmā iegūstamās kvalifikācijas būtu strukturētas atbilstoši astoņiem LKI līmeņiem, iekļaujot informāciju par katras kvalifikācijas mācīšanās rezultātiem, to izsniedzējiestādēm, ieguves nosacījumiem, kā arī citu kvalifikāciju raksturojošo informāciju.

Latvijā un Eiropā ir atrodami dažādi tiešsaistes informācijas un datu avoti par izglītības nozari, t.sk., izglītības kvalifikācijām. Eiropas Komisijas interneta vietnē¹ atrodama informācija par nacionālajām kvalifikāciju ietvarstruktūrām, kā arī datubāzēm un reģistriem, kuros ir iespējams iegūt informāciju par katras valsts kvalifikācijām un tās starp valstīm salīdzināt.

Latvijā ir vairāki izglītības sistēmas informācijas un datu avoti, piemēram:

- Valsts izglītības informācijas sistēma (VIIS) - Latvijas normatīvajos aktos nostiprināts informācijas un datu avots, kurā ir atrodama informācija par reģistrētām izglītības iestādēm un tajās īstenotajām licencētām un akreditētām izglītības un studiju programmām, u.c. informācija;
- Nacionālā izglītības iespēju datubāze (NIID) - informācijas avots, kurā atrodamas formālās un neformālās izglītības iespējas;
- Ministru kabineta (MK) noteikumi, Valsts izglītības satura centra (VISC) mājaslapa, kā arī izglītības iestāžu mājaslapas un tajās publicētie pašnovērtējumu ziņojumi - informācija par Latvijā iegūstamajām kvalifikācijām ir atrodama kā pastarpināta informācija;
- Akadēmiskā informācijas centra (AIC) Augstākās izglītības iestādes kvalitātes aģentūras Studiju virzienu reģistrs (E-platforma) – augstākās izglītības akreditēto studiju virzienu un studiju programmu reģistrs.

2014. gadā Akadēmiskās informācijas centrs ar Eiropas Savienības programmas Erasmus+ atbalstu uzsāka darbu pie **Latvijas kvalifikāciju datubāzes (LKD)** izveides, ar mērķi izveidot unikālu informācijas avotu, kurā būtu apkopota informācija ne vien par Latvijas izglītības sistēmā iegūstamajām kvalifikācijām, bet arī par LKI un tās sasaisti ar Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru (EKI). Kopš 2016.gada LKD ir pieejama ikvienam interesentam gan Latvijā, gan arī ārpus tās un tajā atrodama informācija tiek regulāri aktualizēta latviešu un angļu valodās.

Viens no LKD izveides mērķiem bija arī tās sasaiste ar Eiropas līmeņa portāliem, lai Latvijas izglītības sistēmā iegūstamās kvalifikācijas padarītu redzamākas Eiropas Savienības līmenī un tās būtu iespējams salīdzināt ar citās valstīs iegūstamajām kvalifikācijām, tādējādi veicinot izglītības kvalitāti un caurskatāmību, kā arī veicinot indivīdu mobilitāti.

Informācija par Latvijas izglītības sistēmā iegūstamām kvalifikācijām no LKD angļu valodā tiek nodota:

1. Eiropas Komisijas izglītības un kvalifikāciju portālam – PLOTEUS/LOQ jeb Mācīšanās iespējas un kvalifikācijas Eiropā (LOQ). Šis portāls piedāvā iespēju uzskatāmi salīdzināt dažādu Eiropas valstu kvalifikāciju sistēmas un kvalifikācijas;
2. Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju (ESCO) portālam.

---

¹ Learning Opportunities and Qualifications in Europe, <https://ec.europa.eu/ploteus/>

2016. gadā AIC sadarbībā ar SIA “GFK” veica pētījumu, lai pārliecinātos par LKD satura uztveramību un lietošanas funkcionalitāti, kura rezultātā tika veikti vairāki tehniski uzlabojumi, lai padarītu LKD lietotājiem ērtāku un vieglāk uztveramu.

2019. gadā AIC sadarbībā ar SIA „RAIT Custom Research Baltic” veica atkārtotu pētījumu, ar mērķi pārliecināties par līdz šim veikto atpazīstamības pasākumu efektivitāti, līdztekus noskaidrojot, kādam nolūkam LKD tiek lietota, lai pilnveidotu un uzlabotu publicētās informācijas lietderību, kā arī atvieglotu tās atrašanu un uztveramību.

Pētījuma mērķis

Izpētīt, kā un kādam nolūkam LKD mājaslapa tiek lietota Latvijas izglītības politikas veidotāju, ieviesēju un viņu sociālo partneru (turpmāk – mērķauditorija) vidē.

Pētījuma galvenie uzdevumi:

- Noskaidrot līdz šim veikto LKD atpazīstamības veicināšanas pasākumu efektivitāti;
- Izpētīt, kā un kādam mērķim Latvijas izglītības politikas veidotāji, ieviesēji, īstenotāji un sociālie partneri izmanto LKD, lai konstatētu ieteicamos atpazīstamības veicināšanas pasākumus;
- Apzināt LKD satura atbilstību mērķauditorijas lietošanas vajadzībām;
- Noskaidrot mērķauditorijas viedokli par iespējamajiem LKD izmantošanas mērķiem nākotnē.

Pētījuma apakšuzdevumi izpētei fokusa grupas diskusijā

Lai iegūtu padziļinātu informāciju par LKD pienesumu Latvijas izglītības vidē, ekspertu fokusa grupas diskusijas (FGD) īstenošanai tika izvirzīti vairāki apakšuzdevumi, kas veido galvenos FGD vadlīniju blokus:

- Termins „kvalifikācija” un vietnes, kuras tiek izmantotas, lai atrastu informāciju par kvalifikācijām (izglītības dokumentiem);
- Informācijas par kvalifikācijām lietojums ikdienas darbā, informācijas avoti, kurus izmanto, valoda, kurā meklē informāciju;
- Informācijas par kvalifikācijām ieguves avoti, ieskaits LKD „konkurējošajās” vietnēs, to priekšrocības un izmantošanas biežums;
- LKD izmantošanas pieredze – informētība par LKD, lietošanas mērķi, biežums;
- LKD vērtējums:
  - LKD pienesums izglītības vidē Latvijā;
  - Priekšrocības un trūkumi, unikalitāte;
  - Lietošanas ērtums, pārskatāmība;
- LKD attīstības iespējas – nākotnes perspektīva;
- Ieteikumi LKD attīstībai un atpazīstamības veicināšanai.

Pēc AIC pasūtījuma šo datus ieguva, un apkopoja SIA „RAIT Custom Research Baltic”.

Pētījuma mērķgrupa un metodoloģija

Kopš 2016.gada ir veikta virkne LKD atpazīstamības veicināšanas pasākumi, kuru mērķauditorija primāri ir bijuši Latvijas izglītības politikas veidotāji, ieviesēji un viņu sociālie partneri. Lai iegūtu informāciju par veikto pasākumu efektivitāti un LKD lietojumu, šī pētījuma mērķauditorija tika noteikta – Latvijas izglītības politikas veidotāji, ieviesēji un viņu sociālie partneri.

Pētījuma metodes

AIC sadarbībā ar SIA „RAIT Custom Research Baltic” noteica pētījuma metodes, kas nodrošinātu kā kvalitatīvo, tā arī kvantitatīvo datu iegūvi. Pētījuma ietvaros dati tika iegūti izmantojot:

- 1) CAWI – datorizētās intervijas tiešsaistes režīmā, internetā (*Computer Assisted Web Interviews*; tiešsaistes aptauja). Aptaujas mērķis bija iegūt skaitliski pamatotus datus par to, kā un kādam nolūkam Latvijas izglītības politikas veidotāji, ieviesēji un viņu sociālie partneri izmanto LKD. Kvantitatīva informācija sniedz iespēju datus vispārināt uz mērķauditoriju kopumā.
- 2) Ekspertu fokusa grupas diskusija. FGD mērķis bija iegūt precīzāku informāciju par LKD pienesumu Latvijas izglītības vidē, kā arī precīzētu tiešsaistes aptaujas laikā iegūtos rezultātus, proti, iegūtu kvalitatīvus datus. Kvalitatīva informācija sniedz iespēju iegūt precīzāku mērķgrupas viedokli.
- 3) Darba seminārs – pēc pētījuma datu iegūšanas un sākotnējā apkopojuma 2019.gada 7.novembrī tika organizēts darba seminārs „Latvijas kvalifikāciju datubāzes attīstība Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras kontekstā” (darba seminārs) mērķgrupai, lai precīzētu sekojošus, datu apkopošanas laikā, radušos jautājumus:
  - a) Kādam mērķim kalpo un ir noderīga LKD Latvijā? Kas ir tās mērķauditorija un vai to ir nepieciešams paplašināt? Kam vēl ieteiktu izmantot LKD savā darbā?
  - b) Kādi soļi veicami kvalifikāciju vienota tulkojuma nodrošināšanā? Kurš būtu atbildīgs par kvalifikāciju nosaukumu angļu valodā?
  - c) Ar kuru informācijas avotu/datubāzi LKD vēl būtu svarīgi savienot?

Pētnieciskā terminoloģija

Saīsinājumi

Bāze – respondenti, kuri atbildēja uz konkrēto jautājumu (n = skaits).

Apzīmējumi

* – Bāze ir pārāk maza ($30 < n < 50$ respondenti), lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus.

** – Bāze ir pārāk maza (< 30 respondenti), lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus.

Sasniegtās izlases lielums – respondentu skaits:

- 1) Interneta aptaujā: 90 respondenti;
- 2) Fokusa grupas diskusijā: 9 dalībnieki.

Tiešsaistes aptaujas dalībnieku raksturojums

Tiešsaistes norises laiks tika noteikts no 2019.gada 25.jūlija līdz 16.septembrim. AIC sagatavoja potenciālo respondentu sarakstu. 227 respondentiem tika lūgts pārsūtīt aptaujas saiti saviem kolēģiem.

Tika saņemtas 90 pilnībā aizpildītas anketas; tika sasniegti pārstāvji visās mērķauditorijas grupās (skat. 1.tabula).

1.tabula. Respondentu saraksts (pieaugošā secībā pēc respondentu skaita)

N.p.k.	Iestādes nosaukums	Respondentu skaits
1	Valsts izglītības satura centrs (VISC)	14
2	Izglītības un zinātnes ministrija (IZM)	13
3	Izglītības iestāde	11
4	Valsts pārvaldes/pašvaldības iestāde (nav precizēts)	9
5	Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA)	7
6	Akadēmiskās informācijas centrs (AIC)	6
7	Izglītības kvalitātes valsts dienests (IKVD)	4
8	Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA)	4
9	Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)	3
10	Arodbiedrība (nav precizēts)	3
11	Latvijas Jūras administrācija	2

12	Augstākās izglītības padome (AIP)	1
13	Ekonomikas Ministrija (EM)	1
14	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS)	1
15	Latvijas Nacionālais kultūras centrs (LNKC)	1
16	Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija	1
17	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA)	1
18	Latvijas Neatkarīgo Mežizstrādātāju Asociācija (LNMA)	1
19	Nav norādīta pārstāvētā institūcija	7
Kopā:		90

FGD dalībnieku raksturojums

Fokusa grupas dalībnieku atlasē tika noteikts, ka grupā jābūt pārstāvim no katras sekojošās mērķgrupas: 1) izglītības politikas veidotāji; 2) izglītības politikas īstenotāji; 3) sociālie partneri; 4) augstākās izglītības iestādes pārstāvji (skat. 2.tabula).

2.tabula. FGD dalībnieku saraksts

N.p.k.	Iestādes nosaukums	Dalībnieku skaits
1	IZM	2
2	VIAA	2
3	VISC	1
4	LDDK	1
5	Augstākās izglītības iestāde (Rīgas Tehniskā universitāte; Latvijas Universitāte, Banku augstskola)	3
Kopā:		9

Precīzākas mērķgrupas atlasei dalībai FGD tika izstrādāta rekrutācijas anketa, kurā iekļauti atlases jautājumi par potenciālo diskusijas dalībnieku. Piedalīties diskusijā tika aicināti tikai tie mērķgrupas pārstāvji, kuri bija informēti par LKD. Dalībai grupā tika uzaicināti gan tādi izglītības jomas eksperti, kuri LKD izmantojuši jau kopš tās izveidošanas un turpina to lietot ikdienā, gan tādi, kuri datubāzē vien ieskatījušies vai izmanto ļoti reti.

Datu ieguves laiks:

- 1) Interneta aptauja: 25.07. – 16.09.2019;
- 2) Fokusa grupas diskusija: 04.09.2019;
- 3) Darba seminārs: 07.11.2019.

1. Pētījuma rezultāti

Lai gūtu ieskatu par LKD iespējamajiem satura uzlabojumiem, pētījumā bija nepieciešams noskaidrot tās lietotāju izpratni par LKI un ar to saistīto terminoloģiju, kontekstu, kādā informācija par kvalifikācijām un LKD tiek lietota ikdienas darbā, kā arī aicināt lietotājus sniegt LKD sadaļu novērtējumu un ieteikumus tās uzlabošanai.

1.1. Lietotāju izpratne par LKI terminoloģiju

LKI kontekstā kvalifikācija ir izglītības dokuments, kas apliecina mācību vai studiju laikā apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences, un piešķir tās ieguvējam tiesības uz tālāko izglītību un/vai darbu. Lai gan Latvijas izglītības normatīvajos aktos ir nostiprināta LKI ar katra līmeņa aprakstu, termins „kvalifikācija” tajos parādās profesionālās izglītības kontekstā. Savukārt, EKI kontekstā šis jēdziens attiecas uz visu veidu izglītību apliecinošiem dokumentiem, jo EKI ir iekļautas gan izglītības sistēmas ietvaros, gan darba tirgū piešķirtās kvalifikācijas.

Kopš LKI izveides 2010.gadā, Latvijā tiek īstenota virkne aktivitāšu, lai sabiedrības izpratnē nostiprinātu ar ietvarstruktūru saistīto terminoloģiju. 2016.gadā AIC – EKI Latvijas Nacionālais koordinators izstrādāja pētījumu „Terminoloģija Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras kontekstā”². Tā mērķis bija apzināt terminoloģijas problēmas latviešu valodā LKI un EKI kontekstā, veikt izglītību regulējošo normatīvo aktu analīzi un, iesaistot diskusijā izglītības nozares institūciju pārstāvjus, izstrādāt ieteikumus lietojamajiem terminiem (tostarp, terminam „kvalifikācija”).

2016.gada LKD pētījumā „Latvijas kvalifikāciju datubāze. Novērtējums un uztveramība mērķa grupā” tika noskaidrots, ka izglītības vidē termins „kvalifikācija” joprojām tiek saistīts nevis ar izglītību apliecinošu dokumentu, bet ar profesiju, profesionālo kvalifikāciju, kā arī ar kvalifikācijas celšanu. Tikai diskutējot, visi fokusa grupas dalībnieki nonāca pie vienota šī termina skaidrojuma, kas ir LKI kontekstam atbilstošs.

Lai gan 2019.gada pētījuma rezultāti liecina, ka pakāpeniski izpratne par terminu „kvalifikācija” mainās atbilstoši tā lietojumam LKI kontekstā, ikdienā izglītības vidē tā lietojums joprojām nav viennozīmīgs un atsevišķos gadījumos tas tiek skatīts kā „profesionālā kvalifikācija”, kas, atbilstoši Izglītības likumam, ir „...noteiktai profesijai atbilstošas izglītības un profesionālās meistarības dokumentāri apstiprināts novērtējums”³, nevis jebkuru izglītību apliecinošs dokuments. Kā liecina FGD dalībnieku skaidrojums:

„... eiropiskajā izpratnē tas [termins „kvalifikācija”] nāk no Lielbritānijas, no angļu valodas. Viņiem tas ir pašsaprotami, ka kvalifikācija ir jebkurš izglītību apliecinošs dokuments. Latvijā tas ir mulsinoši, jo tradicionāli kvalifikācija ir bijusi saistīta ar profesionālo izglītību..”

FGD dalībnieki uzsver jēdziena atšķirīgu lietojumu un izpratni Latvijā kopumā. Tiek iezīmēta šī termina problemātika ne vien izglītības vidē, bet arī komunikācijā ar darba tirgus pārstāvjiem.

- „Latvijā kvalifikācija ir vairāk reducēta uz profesionālo kvalifikāciju ikdienas saziņā. Tas varbūt arī apgrūtina, kad izglītības pasaule mēģina runāt ar darba tirgus pasauli. Viens ir

² Akadēmiskās informācijas centrs (2016). Terminoloģija: Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras kontekstā. Pētījuma ziņojums: http://www.nki-latvija.lv/content/files/Terminologijas_zinojums_2016.pdf

³ Izglītības likums (1999), https://m.likumi.lv/doc.php?id=50759&version_date=01.01.2013

runāt plašāk par kvalifikāciju, kas ir izglītībā apstiprināts jebkurš dokuments, zināšanas un prasmes, kas ir sertificētas un apstiprinātas. Darba tirgū kvalifikācija ir tikai profesionāla.”

- „... ļoti bieži jūk LKI [līmenis] un PKL [profesionālās kvalifikācijas līmenis]. Cilvēki ļoti jauc tos līmeņus. Vēl ir problēma augstākajā izglītībā, ka ir profesionālās un akadēmiskās programmas. Kā ir ar akadēmiskajām programmām un šo kvalifikāciju – kā to pielīdzināt, kā to atspoguļot?”

Pētījuma rezultāti liecina, ka Latvijas izglītības vidē terminam „kvalifikācija” joprojām nav viennozīmīgs pielietojums. EKI kontekstā šis jēdziens attiecas uz visu veidu izglītību apliecināšiem dokumentiem. Veidojot LKI, arī termina „kvalifikācija” nozīme tika pielāgota EKI. Tomēr secināms, ka, neskatoties uz plašajiem informēšanas pasākumiem, Latvijas izglītības vidē joprojām tradicionāli iesakņojies priekšstats terminu „kvalifikācija” saistīt ar profesionālo izglītību. Pētījuma rezultāti liecina, ka šim faktoram varētu būt sekojoši iemesli:

1. Spēkā esošie normatīvie akti, kas paredz piemērot vairāku veida līmeņus vienā profesionālo izglītību apliecināšā dokumentā, proti, LKI līmeni un profesionālas kvalifikācijas līmeni (PKL)⁴ vai tikai PKL, savukārt LKI/EKI līmeni tikai kvalifikācijas dokumenta pielikumā⁵.
2. Termins „kvalifikācija” nav nostiprināts normatīvajos aktos kā tas, piemēram, ir ar Izglītības likumā nostiprinātajiem terminiem „izglītības dokuments” un „profesionālā kvalifikācija”. Šī termina nostiprināšana Izglītības likumā veicinātu viennozīmīgu kvalifikācijas skaidrojumu izglītības nozarē strādājošajiem, tādejādi arī pakāpeniski, pārnēsot korektu lietojumu ārpus izglītības vides.

1.2. Izglītības informācijas avotu un rīku izmantošana

Jau kopš 2014.gada Eiropā tiek diskutēts par tiešsaistes avotu un rīku daudzveidību. Šo avotu un rīku mērķis ir sniegt informāciju par izglītības piedāvātajām iespējām dažādos tās aspektos. Katrs atsevišķais informācijas avots un rīks tiek vērtēts pozitīvi, tomēr negatīvi tiek vērtēts tas, ka tie nereti piedāvā līdzīgu vai pat vienādu informāciju, kas ne vienmēr ir savstarpēji salāgota.

Lietotāju, kas lielākoties ir izglītības guvēji un viņu vecāku, kā arī izglītības nozarē strādājošie un viņu sadarbības partneri, skatījumā šāds avotu un rīku piesātinājums nav efektīvs un nesniedz vēlamu rezultātu⁶, tādēļ „Jaunajā prasmju programmā Eiropai” tiek uzvērta nepieciešamība izveidot „... intuitīvu un integrētu tiešsaistes pakalpojumu platformu”⁷, kurā iekļautu visu vai vismaz lielāko daļu nepieciešamās informācijas. Pētījuma gaitā tika noskaidrots, ka līdzīga rakstura problēmjaudājumi skar arī Latvijas izglītības informācijas vidi.

FGD dalībnieki saskatīja, viņuprāt, trīs būtiskākos aspektus, kas raksturīgi Latvijas izglītības informācijas telpai:

⁴ MK noteikumi Nr.451 „Kārtība, kādā izsniedzami valsts atzīti profesionālo izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšā dokumenti un akreditētas profesionālās izglītības programmas daļas apguvi apliecināšā dokumenti” (spēkā no 21.06.2005.), <https://likumi.lv/ta/id/111580>

⁵ MK noteikumi Nr.202 „Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecināšus dokumentus” (spēkā no 16.04.2013.), <https://likumi.lv/ta/id/256157>

⁶ European Commission (04.10.2016). A New Europass Framework: helping people make their skills and qualifications more visible <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1223&newsId=2638&furtherNews=yes>

⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, padomei, Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komitejai „Jaunā prasmju programma Eiropai” (10.06.2016.), Brisele, Beļģija. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0381&from=EN>

1. Pieejamā informācija ir fragmentāra⁸. Šobrīd Latvijā ir izveidoti vairāki informācijas avoti, kuros iespējams meklēt nepieciešamo informāciju. Nereti nepieciešamā informācija nav atrodama tikai vienā no avotiem, bet gan vairākos.

- „Kopumā mēs saskaramies ar informācijas fragmentalitāti. Mums vienai valstij ir par daudz datubāzu, kas vēl turpina veidoties.”
- „Būtu ļoti labi, ja.. un viss pārējais, kas nāk klāt, ko jūs sakāt, un, kas jau ir, kaut kad vienreiz tiktu apvienots.. Diemžēl katrs darām savā dārziņā.”

2. Iegūt nepieciešamo informāciju ir laikietilpīgi. Turklāt FGD dalībnieki uzsver, ka reizēm informācijas avotos iekļautā informācija nav savstarpēji saskaņota, tādēļ jāveic papildus izpēte, lai iegūtu skaidru un precīzu informāciju.

„Ideāli jau būtu, ja tā informācija būtu atrodama pamatā vienā vietā, tad visur citur viņa automātiski. IT sistēmu ietvaros ar *proxy* vai citiem risinājumiem automātiski integrētos arī citur.”

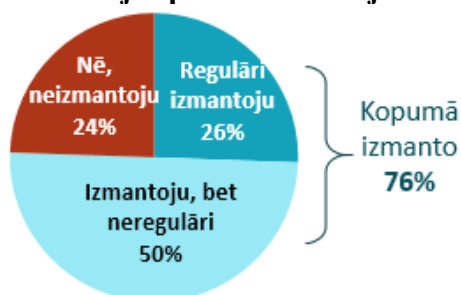
3. Nav pārliecības par atsevišķu datubāzu ilgtspēju, kas savukārt var kļūt par iemeslu personai nevēlēties ieguldīt laiku, lai iepazītos ar noteikto informācijas avotu un, atsevišķos gadījumos, apgūtu tā lietošanu:

„Beigsies projekts, beigsies nauda, tas viss kārtējo reizi apstāsies.”

1.3. Informācijas par kvalifikācijām meklēšanas paradumi Latvijā

Lai noskaidrotu, cik aktuāla ir informācija par kvalifikācijām tiešsaistes anketas respondentu vidū, respondentiem tika lūgts norādīt, vai ikdienas darbā viņiem ir nepieciešama informācija par kvalifikācijām. Dati liecina, ka lielākā daļa (76%) respondentu šādu informāciju izmanto savā ikdienas darbā. Puse no aptaujātajiem informāciju par kvalifikācijām izmanto ikdienas darbā neregulāri, tomēr vismaz katrs ceturtais dalībnieks (26%) norāda, ka savā ikdienas darbā to izmanto regulāri. Tikai 24% no aptaujātajiem ikdienas darbā informāciju par izglītības kvalifikācijām neizmanto (skat. 1.attēlu).

1.attēls. Informācijas par kvalifikācijām izmantošana ikdienas darbā

A 1. Sakiet, lūdzu, vai savā ikdienas darbā izmantojat informāciju par izglītības kvalifikācijām?

Bāze: visi respondenti, n=90

⁸ Tiešsaistes anketas respondenti arī uzsver nepieciešamību pēc vietnes, kurā būtu pieejama daudzveidīga informācija vienuviet (7%), nepieciešamību pēc kvalitatīvas informācijas – atjaunota, pilnīga, pārskatāma (7%) (sk. 9.attēlu).

Lai noskaidrotu, kādi ir respondentu paradumi informācijas meklēšanā un vai LKD ir noderīgs avots izglītības nozarē strādājošajiem, pētījuma ietvaros tika noskaidrota vispārīga informācija par to, kādam mērķim ikdienas dabā ir nepieciešama un kur tiek meklēta informācija par kvalifikācijām.

Saskaņā ar anketēšanās laikā iegūtajiem datiem, respondenti izmanto plašu informācijas avotu klāstu, lai iegūtu sev nepieciešamo informāciju par izglītības kvalifikācijām (skat. 2.attēlā). Izglītības jomu regulējošie normatīvie akti ir visbiežāk norādītais informācijas resurss, to minējuši 43% respondentu. Savukārt trīs biežāk izmantotās interneta vietnes ir: VISC (40%), AIC (39%) un LKD (33%) mājaslapas.

2.attēls. Avoti informācijas meklēšanai par izglītības kvalifikācijām

A2. Kur Jūs meklētu vai esat meklējis/-usi informāciju par izglītības kvalifikācijām?
Bāze: visi respondenti, n=90

Retāk izmantotie avoti ir Studiju virzienu reģistrs (16%), NIID (14%), Eiropas Komisijas mājaslapa (13%) un VIAA mājaslapa (10%). Augstākminētos avotus min arī FGD dalībnieki, papildus nosaucot šādus informācijas avotus:

- ESCO – portāls Eiropas prasmju/kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācijai.⁹
- Ministriju vietnes;
- *Study in Latvia*;
- Vietne „Mācības pieaugušajiem”;
- Profesiju standarti, profesiju klasifikators.

FGD dalībnieks uzsvēra, ka profesiju standarti ir izplatīts informācijas avots darba devēju vidū. Savukārt, profesiju klasifikators¹⁰ kā vietne informācijas iegūšanai tiek vērtēts kritiski.

⁹ ESCO tika minēts kā vērtīgs avots, lai noskaidrotu profesiju tulkojumu tām profesijām, kas Latvijā vēl nav iekļautas Profesiju klasifikatorā (piemēram, *stand-up comedian*)

¹⁰ Labklājības ministrijas tīmekļa vietne. Profesiju klasifikators.
http://www.lm.gov.lv/lv/index.php?option=com_content&view=article&id=80154

- „...cilvēkiem darba tirgū, biznesa pārstāvjiem, viņiem pirmais ir tas standarts. Viņi saka, ka to visur apspriež, tad viņi vispirms skatās tur.”
- „Nevajag nekādu sasaisti ar profesiju klasifikatoru, tur viss ļoti, ļoti jaucas, jo tas ir nodarbinātības klasifikators, starptautiski salīdzināms nodarbinātības statistikai. Tas nav pasūtījums izglītībai. To vispār nevajag saistīt ar izglītību. Tur ir arī valsts prezidents, valsts sekretārs un visi iespējamie vārdi.”

Lai nodrošinātu aktuālas un lietderīgas informācijas iekļaušanu LKD, tiešsaistes anketas respondentiem tika uzdots atvērts jautājums, ar mērķi noskaidrot respondentu iemeslus informācijas par kvalifikācijām meklēšanā. Vairāk nekā 80% respondenti norādījuši, ka informāciju par kvalifikācijām izmanto dažādu ar darba pienākumiem saistītu uzdevumu veikšanai (skat. 3.tabula).

3.tabula. Informācijas par kvalifikācijām meklēšanas iemesli

Darba vajadzībām (neprecizējot)	28,57%
Darbam – licencēšana, akreditācija, izglītības programmu vai profesijas standartu satura aktualizēšana	27,47%
Darbam izglītības nozarē, informatīvam nolūkam (projektu īstenošana, informācijas sniegšanai/precizēšanai, konkrētu jautājumu risināšanai)	19,78%
Kvalifikāciju līmeņa precizēšana, vispārīga informācija par LKI un EKI	7,69%
Darbam ar izglītību tieši nesaistītā nozarē, informatīvam nolūkam	5,49%
Informācijai par izglītības iespējām personīgi / darbam	5,49%
Nemeklē informāciju par kvalifikācijām	5,49%

Bāze: n= 90, tie, kuri ir snieguši atbildi atvērtajā jautājumā „Kādiem mērķiem/kādās situācijās Jūs meklējat informāciju par izglītības kvalifikācijām?”.

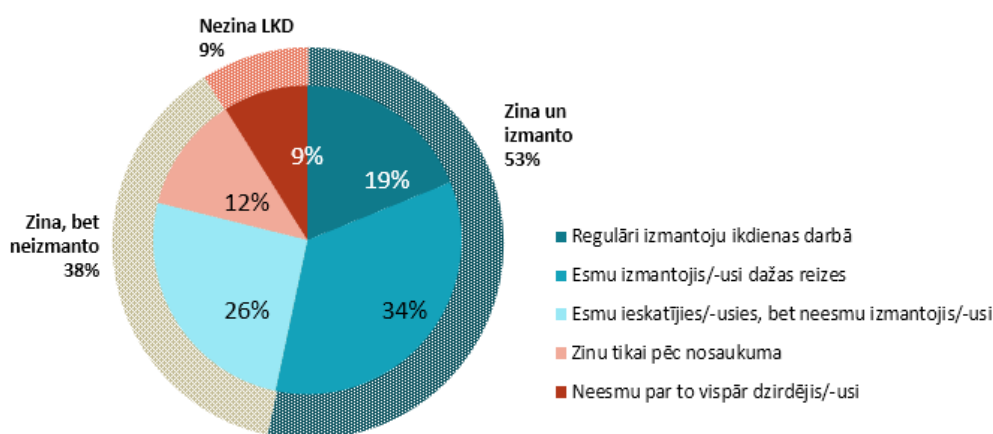
1.4. LKD atpazīstamība mērķauditorijā

Kopš LKD publicēšanas 2016.gadā, īstenoti vairāki atpazīstamības veicināšanas pasākumi (organizēti semināri, konferences, mācību un darba semināri¹¹, kā arī sagatavoti informatīvi materiāli par LKD), kuros primārā mērķauditorija ir bijusi Latvijas izglītības politikas veidotāji, ieviesēji un viņu sociālie partneri, proti, primārā LKD mērķauditorija.

Lai noskaidrotu veikto aktivitāšu efektivitāti, aptaujā tika noskaidrots, ka no visiem respondentiem ievērojami lielākā daļa ir informēti par LKD (91%) un tikai retais par to nav dzirdējis (9%). Datus identificējami vidēji augsti LKD izmantošanas rādītāji – nedaudz vairāk kā puse respondentu (53%) LKD izmanto savā ikdienas darbā, 38% ir informēti par šo datubāzi, bet to nav izmantojuši (skat. 3.attēlu).

¹¹ Ar sīkāku informāciju var iepazīties LKD mājaslapas sadaļā „Notikumi”

3.attēls. Informētība un LKD izmantošana

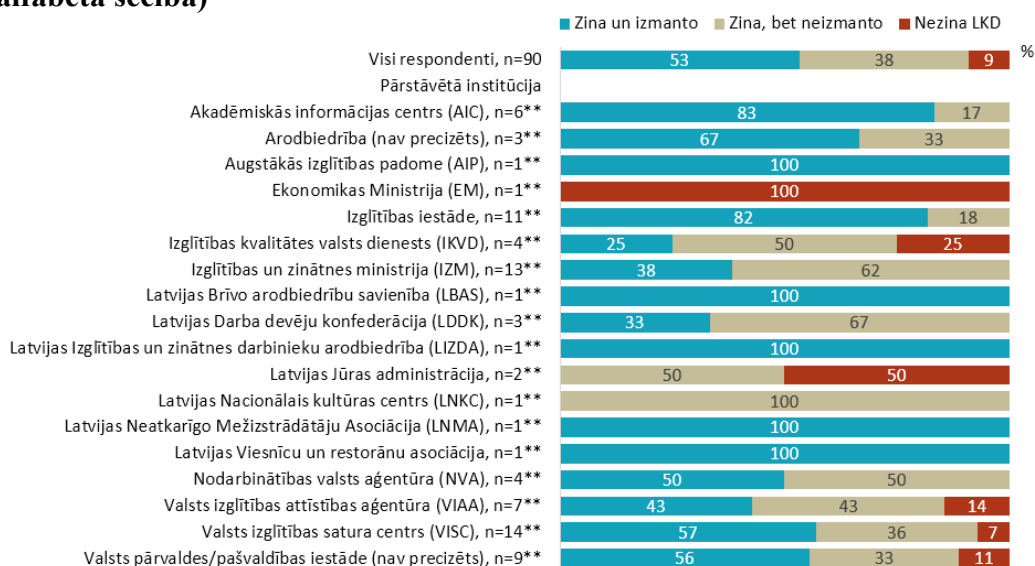

A4. Kas no minētā vislabāk raksturo to, vai Jūs zināt un izmantojat Latvijas kvalifikāciju datubāzi?
Bāze: visi respondenti, n=90

Dati liecina, ka AIC ekspertu un izglītības iestāžu pārstāvju vidū ir augstāks LKD izmantotāju īpatsvars nekā citās aptaujā pārstāvētajās institūcijās. Savukārt EM un darba devēju pārstāvju – LDDK – vidū augstāks ir to īpatsvars, kuri par LKD nav dzirdējuši vai arī, ja ir dzirdējuši, to nav izmantojuši.

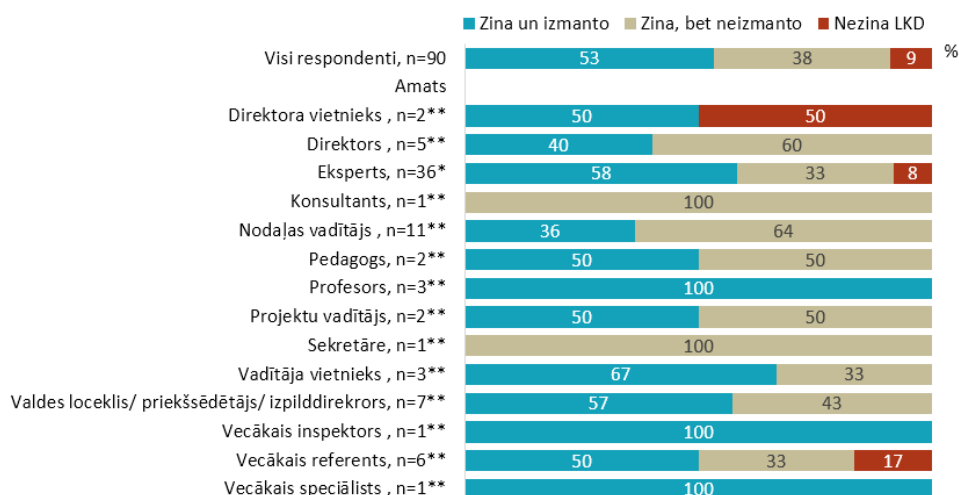
4.attēlā un 5.attēlā apkopota informācija par LKD izmantošanu dažādās institūcijās un amatu grupās.

4.attēls. Informētība un LKD izmantošana dalījumā pēc pārstāvētās institūcijas (alfabēta secībā)

A4. Kas no minētā vislabāk raksturo to, vai Jūs zināt un izmantojat Latvijas kvalifikāciju datubāzi?
Bāze: respondenti attiecīgajā grupā («n» sk. grafikā)

5.attēls. Informētība un LKD izmantošana dalījumā pēc amata grupas (alfabēta secībā)

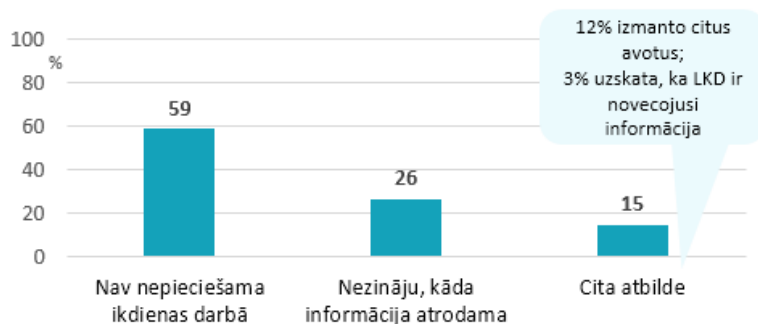

A4. Kas no minētā vislabāk raksturo to, vai Jūs zināt un izmantojat Latvijas kvalifikāciju datubāzi?
Bāze: respondenti attiecīgajā grupā («n» sk. grafikā)

Pētījumā iegūtie dati liecina, ka LKD mērķauditorijā tikai retais respondents par to nav dzirdējis (9%), kas liecina, ka līdz šim veiktie atpazīstamības vecināšanas pasākumi ir bijuši rezultatīvi un procentuāli lielākā daļa mērķauditorijas ir sasniegta, proti, pietiekami, lai sasniegtu līdzšinējo mērķauditoriju.

Lai arī respondenti, kuri nav izmantojuši LKD, bet ir par to dzirdējuši¹², visbiežāk atzīmējuši, ka šāda informācija nav nepieciešama viņu ikdienas darbā (59%). 26% respondentu, kuri nav izmantojuši un nezina par LKD¹³, atzinuši, ka datubāzi nav izmantojuši nezināšanas dēļ – nav informēti par LKD saturu (skat. 6.attēlu).

6.attēls. LKD neizmantošanas iemesli

B1. Kāpēc līdz šim Jūs neesat izmantojis/-usi Latvijas kvalifikāciju datubāzi?
Bāze: Tie, kuri zina, bet neizmanto LKD, n= 34

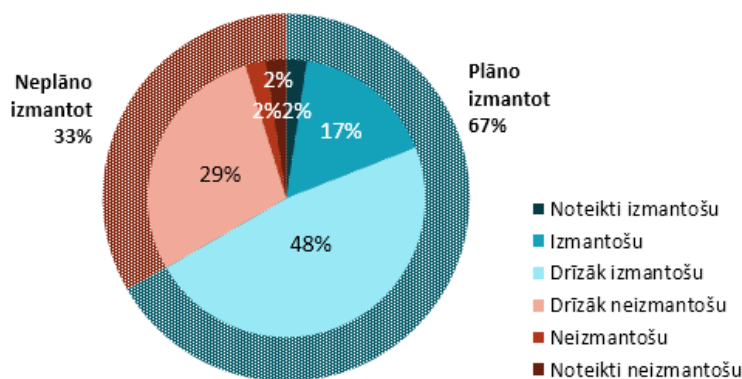
Secināms, ka, lai arī līdz šim veiktie atpazīstamības pasākumi ir pietiekami mērķauditorijas sasniegšanai, to saturam būtu noderīgi papildinājumi vai uzlabojumi, lai plašāku mērķauditoriju motivētu izmantot šo informācijas avotu.

Gandrīz divas trešdaļas (67%) pētījuma ietvaros sasniegto respondentu, kurus līdz šim nebija sasnieguši LKD atpazīstamības vecināšanas pasākumi, norāda, ka nākotnē varētu izmantot LKD (skat. 7.attēlu).

¹² Summētas atbildes: „Esmu ieskatījies/-usies, bet neesmu izmantojis/-usi” un „Zinu tikai pēc nosaukuma” (kopā n=34)

¹³ Grupa „LKD nelietotāji” iegūta, summējot atbildes: „Esmu ieskatījies/-usies, bet neesmu izmantojis/-usi”, „Zinu tikai pēc nosaukuma”, „Neesmu par to vispār dzirdējis/-usi” (kopā n=42)

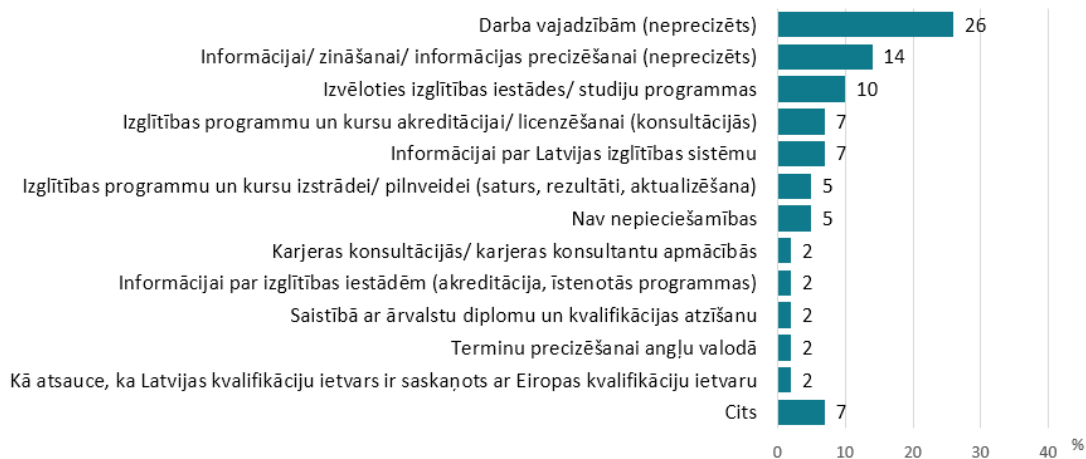
7.attēls. LKD izmantošanas potenciāls nākotnē

B2. Cik liela ir iespēja, ka Jūs varētu izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi?
Bāze: Tie, kuri neizmanto LKD, n= 42

Respondentiem, kuri nezināja par LKD, vai to līdz šim nebija izmantojuši, tika uzdots atvērts jautājums par iemesliem, kas varētu viņus mudināt izmantot LKD nākotnē. Biežāk minēts, ka LKD izmantotu darba vajadzībām (26%) vai informācijas precizēšanai (14%), retāk norādot to kā informācijas avotu, izvēloties izglītības iespējas (10%) vai ārvalstu kvalifikāciju atzīšanai (2%) (skat. 8.attēlu).

8.attēls. LKD izmantošanas potenciāls nākotnē

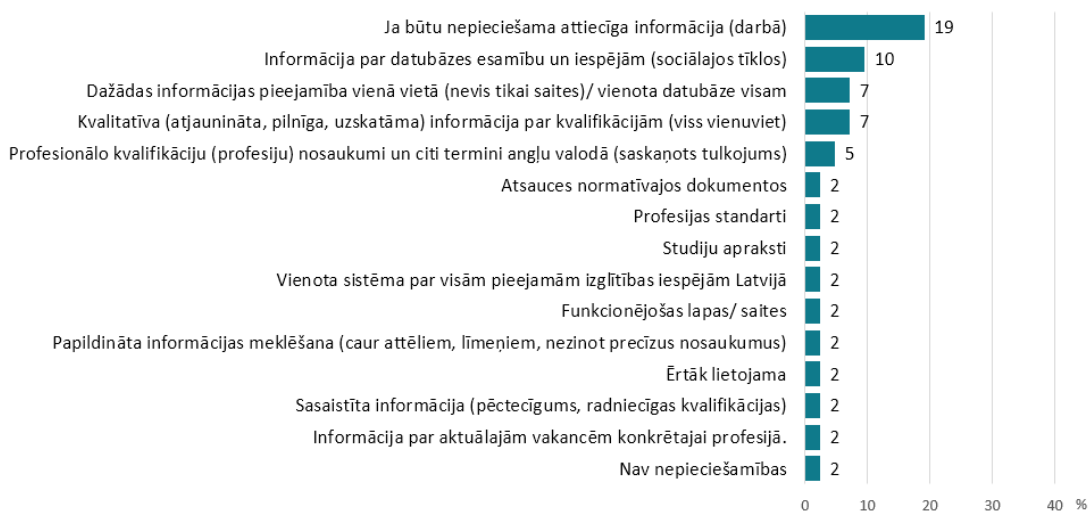

B3. Kādiem mērķiem/ kādās situācijās Jūs varētu izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi?
Bāze: Tie, kuri neizmanto LKD, n=42

Savukārt jautājumā par to, kādas informācijas iekļaušana respondentus motivētu izmantot LKD, joprojām biežāk tiek norādīts – LKD esošās informācijas nepieciešamība darba uzdevumu veikšanai (19%), nenorādot, ka esošais LKD saturs būtu jāpapildina. Tomēr respondenti arī šajā jautājumā uzsver, ka būtu izmantojuši LKD, ja viņiem būtu bijusi pieejama informācija par LKD un tajā ietverto informāciju, tās pielietojumu (10%) (skat. 9.attēlu).

9.attēls. LKD saturiskās pilnveides iespējas jaunu lietotāju piesaistei

B4. Kāda informācija Jūs motivētu izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi?
Bāze: Tie, kuri neizmanto LKD, n=42

1.5. LKD mērķauditorija nākotnē

Katrā Eiropas valstī nacionālo kvalifikāciju datubāzei vai reģistram ir atšķirīga loma izglītības nozarē. Ir valstis, kurās tie kalpo ne vien kā informatīva datubāze, bet arī kā kvalifikāciju reģistrs¹⁴. LKD līdz šim ir informatīva datubāze, kuras mērķis ir sniegt vispārīgu skaidrojošu informāciju par Latvijas izglītības sistēmu un piedāvāt vietni, kurā vienuviet pieejama vispusīga informācija par pieejamajām kvalifikācijām.

Līdz šim LKD tiešie lietotāji ir bijuši Latvijas izglītības politikas veidotāji, ieviesēji un viņu sociālie partneri. Izvērtējot citu Eiropas Savienības valstu pieredzi, veidojot un pilnveidojot kvalifikāciju datubāzes/reģistrus, to mērķauditorija nereti ir daudz plašāka. Tādēļ pētījuma ietvaros bija būtiski noskaidrot ne vien LKD lietojumu esošajā mērķauditorijā, bet arī to, vai LKD mērķauditorija būtu jāpaplašina, vai tas būtu lietderīgi un kā šādas izmaiņas ietekmētu LKD esošos lietotājus. Lai iegūtu iespējami daudzpusīgāku atbildi uz jautājumu par mērķauditorijas paplašināšanu, šis jautājums tika uzdots kā FGD un tiešsaistes anketā, tā arī darba seminārā.

FGD dalībnieki saskata LKD potenciālu kļūt par plašākā auditorijā izmantotu informācijas resursu, vienlaikus norādot, ka tas gan paredzētu virkni izmaiņas datubāzē:

- „Tomēr šādu datubāzu iespējas ir daudz plašākas, nekā viņu patlaban lieto, tai skaitā darba devēju varētu skatīties, arī tehniķiem pētniecībai, bet tad ar to arī ir jāstrādā, jāattīsta.”
- „Lai gan informāciju, kur šo kvalifikāciju piešķir, kurās izglītības iestādēs, tur ir.. Tikai nevar loģiski tālāk, dziļāk aiziet, saprast, kas tas ir.”

¹⁴ Piemēram, Igaunijā tas tiek izmantots arī kā profesionālo kvalifikāciju reģistrs (<https://www.kutseregister.ee/standardid>); Polijā visu kvalifikāciju reģistrs (<https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/>); Nīderlandē - privāto kvalifikāciju reģistrs (<https://www.nlqf.nl/register>).

- „Kad sākumā tai kreisajā pusē meklētāji, apakšā tie līmeņi, tas jau vien liecina, ka tas ir ekspertiem. Ieejot darba devējs, viņam absolūti galvā nav šie līmeņi, cipari. Neviena to nezina.”
- „Meklētājā ir grūti saorientēties. Uzreiz ieejot iekšā, parādās vienotā alfabētā gan kvalifikāciju nosaukumi, gan diplomu nosaukumi – viss vienā putrā. Cilvēks parastais nevar uzreiz saprast.. vienkāršam lietotājam būs ļoti grūti.”

FGD ierosinājumi norāda arī uz to, ka nepieciešams veikt skaidrojošo darbu, vai vismaz piedāvāt skaidrojošu informāciju par to, kas ir atrodams datubāzē, kā ar to darboties un skaidri norādīt, kādi ir tās informācijas avoti.

FGD dalībnieki sniedza vērtējumu LKD izmantojumam līdzšinējā mērķauditorijā. FGD dalībnieku skatījumā, eksperti, kas LKD lieto regulāri, vērtējami kā visai lojāli, un izmantos LKD līdzās visiem pārējiem Latvijas un starptautiskajiem informācijas resursiem, jo tās saturs ir nepieciešams profesionālajā darbā. Būtiski arī uzsvērt, ka FGD dalībnieki atzīst, ka labprāt LKD ieteiktu arī citiem, jo īpaši – izglītības jomas ekspertiem.

„Ja cilvēkam ir konkrēts mērķis atrast izglītības kvalifikāciju, ar to saistīto informāciju, protams, kur tad citur lai vērsas. Ja nav konkrēta mērķa, ja vajag kaut ko uzzināt par Latvijas izglītības sistēmu, tad es nezinu, vai sāktu ar šo..”

Tomēr FGD dalībnieki nav snieguši viennozīmīgu viedokli par mērķauditorijas paplašināšanas nepieciešamību. FGD dalībnieki no vienas puses norāda uz nepieciešamību skaidri definēt tiešo mērķauditoriju, no otras puses norāda, ka – ja kāds cits vai citi avoti sniedz nepieciešamo informāciju izglītības guvējiem un darba devējiem, tad LKD drīzāk varētu kalpot kā profesionāls un lakonisks informācijas avots izglītības nozarē strādājošajiem:

- „Ja runā par LKD datubāzi, par to ievadlapu, šeit, laikam būtu precīzi jānedefinē tā mērķauditorija, mērķauditorijas vajadzības. Pašreiz ir tāds jautājums, kas karājas gaisā, kam viņa precīzi ir domāta. Tas ir politikas plānotājiem, vai tas ir informācijas deponitārijs. Vai tas ir lietotājiem domāts – parastajam cilvēkam, vai profesionāļiem.. Man liekas, ka šis aspekts iztrūkst..”
- „Ja to statistiku var kaut kur, protams, arī tulkojot angļiski, tad būs visi paēduši un aita dzīva. Atstāt šo [LKD] tiešām tīru, profesionālu, nepiesārņotu, pārāk ”neizcakinātu”, ļoti ērti lietojamu, lai var orientēties tad, kad vajag atrast to visu, kas tur tiek piedāvāts.”

Tiešsaistes aptaujā tika iekļauts atvērts jautājums, kurā lūgts respondentu viedoklis par to, kas viņu skatījumā veicinātu plašāku LKD izmantošanu. 14.58% respondentu norādīja, ka būtu ieteicams paplašināt tiešo LKD mērķauditoriju. Ja FGD saskata LKD lietderību darba devēju un izglītības pētnieku vidū, tad tiešsaistes anketas respondenti saskata LKD kā būtisku informācijas avotu ne vien personām, kuras strādā izglītības nozarē, bet arī personām, kas ir ieinteresētas iegūt izglītību – skolēni un studenti. Tikai 6,25% respondentu norādījuši, ka mērķauditorija nav jāpaplašina (skat. 4.tabula).

4.tabula. LKD atpazīstamības un lietojuma paplašināšana

Aktīvas LKD mārketinga aktivitātes (nenosaucot noteiktu mērķauditoriju)	35,42%
Mērķtiecīgi informēšanas pasākumi noteiktām auditorijām	14,58%
Skolēni; studenti; ar izglītības nozari tieši nesaistītās valsts pārvaldes iestādes; izglītības iestāžu metodiskus; izglītības iestādes; ar izglītības un karjeras jautājumiem saistītās organizācijas	

Informatīvi materiāli un pasākumi par LKD lietošanu, pielietojumu	14,58%
LKD ietvertās informācijas un funkciju paplašināšana	14,58%
Profesiju un kvalifikāciju sasaiste; aktuālas informācijas iekļaušana (2 respondenti – nozaru kvalifikāciju struktūras, profesiju standarti); informatīvu materiālu, pamācību avots; kvalifikāciju salīdzināšanas rīks; atvieglota valoda un vienkāršota informācijas reprezentācija (ja paplašina mērķauditoriju)	
Sasaiste ar citiem informācijas avotiem	10,42
Nav nepieciešama nedz papildus informēšana, nedz paplašināt mērķauditoriju	6,25%
Nav viedoklis/Nav atbildes	12,5%

Bāze: n= 48, Tie, kuri ir, snieguši atbildi atvērtajā jautājumā „Kas, Jūsaprāt, varētu veicināt plašāku Latvijas kvalifikāciju datubāzes lietošanu?”; viena atbilde var ietvert vairāk nekā vienu ierosinājumu.

Pētījumā iegūtie rezultāti liecina, ka tiek saskatīts potenciāls plašākai mērķauditorijai. Lai to sasniegtu, ir jāveic kā saturiskas izmaiņas tā arī plašāk mērķētu informēšanu ne vien par LKD esamību, bet arī tajā iekļauto informāciju un tās pielietojumu.

Arī darba seminārā jautājumam par mērķauditorijas paplašināšanu netiek sniegta viennozīmīga atbilde. Tomēr, lai gan atsevišķi diskusiju dalībnieki kā LKD mērķauditoriju galvenokārt redz ar izglītību saistītos darbiniekus, kopumā darba semināra dalībnieki atbalsta mērķauditorijas paplašināšanu, tajā iekļaujot ārvalstu studentus/mācību iespēju meklētājus, mācībspēkus, darba meklētājus, karjeras konsultantus, absolventus, izglītības iestādes u.c. Tomēr vairums darba semināra dalībnieki uzsvēra, ka mērķauditorija ir jāpaplašina, bet LKD ir svarīgi saglabāt esošo profesionālo un precīzo terminoloģiju. Lai sasniegtu potenciālo LKD lietotāju, būtu, nepieciešams īstenot mārketinga aktivitātes un padarīt to saprotamāku sabiedrībai (piemēram, izveidot infografiku; sadaļu ievadā iekļaut īsus skaidrojumus par termiņiem un datubāzes funkcijām vienkāršā valodā).

Pētījuma un darba semināra secinājumi liecina, ka LKD mērķauditoriju būtu lietderīgi paplašināt, bet, lai, to veiksmīgi īstenotu, ir nepieciešams pārskatīt LKD saturu, papildinot to ar viegli tekstuāli un vizuāli uztveramu informāciju (gan par Latvijas izglītības sistēmu, gan arī par LKD).

1.6. LKD turpmākā attīstība un vispārīgi ieteikumi atpazīstamības veicināšanai

Iepriekš atspoguļotie iegūtie dati liecina, ka iespējama divējāda LKD attīstības virzība:

- 1) Mērķtiecīga atpazīstamības veicināšana esošajā LKD mērķauditorijā, paralēli veicot datubāzes uzlabojumus gan saturiski, gan tās lietošanas iespējās.
- 2) Esošās mērķauditorijas paplašināšana, veicot virkni būtiskas saturiskas un vizuālas izmaiņas.

Identificētās LKD attīstības iespējas paredz virkni darbību kā atpazīstamības veicināšanā, tā arī saturiskas un funkcionālas izmaiņas.

Pētījumā iegūta informācija arī par tiem LKD aspektiem, kas to padara par vērtīgu informācijas avotu Latvijas izglītības informācijas vidē, kas FGD skatījumā jāizceļ, lai veicinātu LKD atpazīstamību. Pētījuma datu avotos iespējams identificēt vairākus aspektus, kas jāņem vērā, veicot atpazīstamības pasākumus un turpinot attīstīt LDK.

Kā iepriekš secināts, izglītības nozarē ir piesātināta informācijas vide, jo tajā ir pieejami daudzveidīgi informācijas avoti, kas nereti piedāvā līdzīgu informāciju. Tādēļ, attīstot LKD, būtiski ņemt vērā izglītības vidē strādājošo viedokli un uzzināt viņu skatījumu par optimālu un lietderīgu informācijas avotu.

FGD dalībnieki identificējuši šādus LKD unikālus aspektus, kas to būtiski atšķir no citiem izglītības informācijas avotiem:

1. Informācijas tulkojums angļu valodā. Šī informācijā tiek novērtēta kā lietderīga ne vien, konsultējot ārvalstu studentus par izglītības iespējām Latvijā, bet arī situācijā, ja Latvijā

kvalifikāciju ieguvušajiem studentiem rodas jautājumi vai neskaidrības saistībā ar savas kvalifikācijas pielīdzināšanu citā valstī:

- „Tas ir vērtīgi. Tas ir tas, par ko es vienmēr priecājos, ka ir šāda vietne, kur paskatīties šos tulkojumus.”
- “Kad ārzemju studenti nāk iekšā, tad tas ir ļoti svarīgi; viņi grib ļoti precīzi saprast, kas tas ir [studijas Latvijā] un kas tas ir.”
- „Taisni šādā nolūkā es esmu šo datubāzi izmantojusi. Jauniete gribēja Anglijā mācīties vienā koledžas programmā. Iestāde viņai saka, ka viņas izglītības dokuments viņai ļauj sākt tikai no pirmā kursa, bet viņa saka, ka tehnikumā ir apguvusi jau divas trešdaļas no satura. Es piedāvāju izmantot šo kvalifikāciju datubāzi.. lai varētu komunicēt ar Anglijas izglītības iestādi, lai viņiem ir lielāka skaidrība, ko tas Latvijas izglītības dokuments nozīmē.”

2. Izglītības sistēmu regulējošie normatīvie akti kvalifikāciju kontekstā. Pēc respondentu domām LKD ietvertā informācija ir precīzāk strukturēta un uzskatāmāka nekā citos informācijas avotos, piemēram, www.likumi.lv.

FGD dalībnieku vidū ir izteikts viedoklis, ka, lai gan pašreizējā formātā LKD satur nozīmīgu informāciju par izglītības kvalifikācijām, datubāzes unikalitāti varētu nodrošināt tieši tās integrācija/savietojamība ar citām datubāzēm, lai mazinātu izglītības informācijas fragmentāciju. Līdzīgu ierosinājumu snieguši arī tiešsaistes anketas respondenti (skat. 10.attēlu).

Tiešsaistes anketas respondentiem, tika lūgts brīvā formā minēt ieteikumus, kas, viņuprāt, varētu veicināt LKD lietošanu. Gandrīz puse aptaujāto (46%) – uzskatījuši, ka LKD plašāku izmantošanu varētu veicināt izvērstāka informācija par pašu datubāzi un tās piedāvātajām iespējām sociālajos medijos/tīklos. Pilnu ieteikumu sarakstu skatīt 10.attēlā.

10.attēls. Ierosinājumi LKD plašākai izmantošanai

A19. Kas, Jūsuprāt, varētu veicināt plašāku Latvijas kvalifikāciju datubāzes lietošanu?
Bāze: Respondenti, kuri izmanto LKD, n=48

Citus ieteikumus aptaujas dalībnieki minējuši retāk, piemēram, jau iepriekš minētā apvienošana ar citām informācijas sistēmām. Tikai 8% domā, ka LKD biežāku lietošanu veicinātu apmācības par tās izmantošanu tiem izglītības jomas speciālistiem, kuriem LKD varētu būt nepieciešama.

Lai arī LKD jau ir savienota ar Latvijas un Eiropas Komisijas izveidotajām informācijas sistēmām, gan FGD, gan tiešsaistes anketas respondenti norādījuši, ka ir ieteicama savienošana ar citām informācijas sistēmām, vai par apvienošana ar tām.

Lai iegūtu precīzāku informāciju par iespējamajiem informācijas avotiem, kurus būtu ieteicams piesaistīt LKD, darba semināra dalībnieki tika iesaistīti diskusijā par jautājumu, ar kuru informācijas avotu LKD būtu svarīgi savienot. Darba semināra dalībnieki norādīja šādus iespējamus informācijas avotus, lai nodrošinātu plašāku informācijas klāstu:

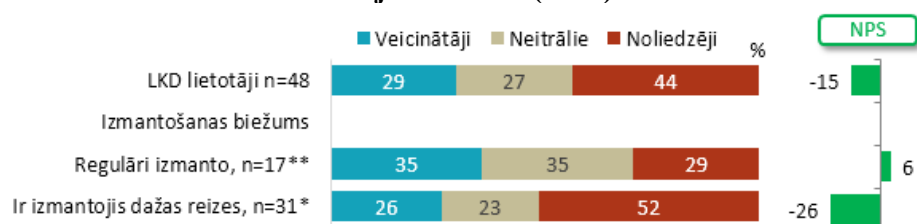
- Reglamentēto profesiju reģistru, lai pie kvalifikācijām (uz kurām attiecināms) atainotu nosacījumus kvalifikāciju izsniegšanai;
- www.studyinlatvia.eu mājaslapu, lai sniegtu informāciju ārvalstu studentiem par izglītības iespējām Latvijā augstākās izglītības iestādēs;
- Nodarbinātības valsts aģentūras datubāzi, jo tajā atrodama informācija par profesiju nosaukumiem, lai nodrošinātu informācijas pieejamību.

Darba semināra dalībnieku uzsvēra, ka nepieciešams nostiprināt un izcelt LKD sasaisti ar Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras e-platformu un NIID. Dažu semināra dalībnieku skatījumā LKD varētu kalpot kā iespējams informāciju akumulējošais avots, kurā tiek apkopota nepieciešamā informācija no citiem avotiem, tādējādi samazinot informācijas sistēmu skaitu Latvijā.

Kā tiešsaistes anketas ietvaros, tā arī FGD uzsver ne vien nepieciešamību pēc viena informācijas avota, bet arī nepieciešamību pēc uzticama informācijas avota. Jau iepriekš iezīmēts, ka lai arī tiek saskatīta iespēja paplašināt LKD mērķauditoriju, tiek norādīts, ka būtiski ir saglabāt LKD profesionālo un lakonisko valodu. Tomēr mērķauditorijas paplašināšanai, informācija būtu jāpapildina ar sadaļām vai ievadu vieglākā valodā.

Tiešsaistes aptaujas ietvaros LKD lietotājiem tika jautāts, vai viņi ieteiktu šo datubāzi citiem. Atbilde bija jāsniedz skalā no „0 – noteikti neieteiktu” līdz „10 – noteikti ieteiktu”. Izmantojot rekomendācijas indeksa (NPS) metodiku, sniegtās atbildes dalītas trīs grupās: noliedzēji (sniedza atbildes no 0 līdz 6), neitrālie (sniedza atbildes 7 un 8) un atbalstītāji/veicinātāji (sniedza atbildes 9 un 10). Rekomendācijas indeksu aprēķina no atbalstītājiem/veicinātājiem atņemot noliedzējus (skat. 11.attēlu).

11.attēls. LKD rekomendācijas indekss (NPS)

A5. Lūdzu, norādiet, cik liela ir iespējamība, ka Jūs varētu ieteikt citiem izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi?
Bāze: respondenti, kuri izmanto LKD, attiecīgajā grupā («n» sk. grafikā)

Aprēķini uzrāda ievērojamas atšķirības rezultātos atkarībā no LKD lietošanas biežuma. Ja LKD regulāro lietotāju grupā („LKD regulāri izmantoju ikdienas darbā”) LKD rekomendācijas indekss ir pozitīvs (+6 punkti), tad savukārt to izglītības jomas ekspertu vidū, kuri LKD izmanto reti, datubāzes rekomendācijas indekss ir negatīvs (-26 punkti).

2. LKD novērtējums un lietojamība

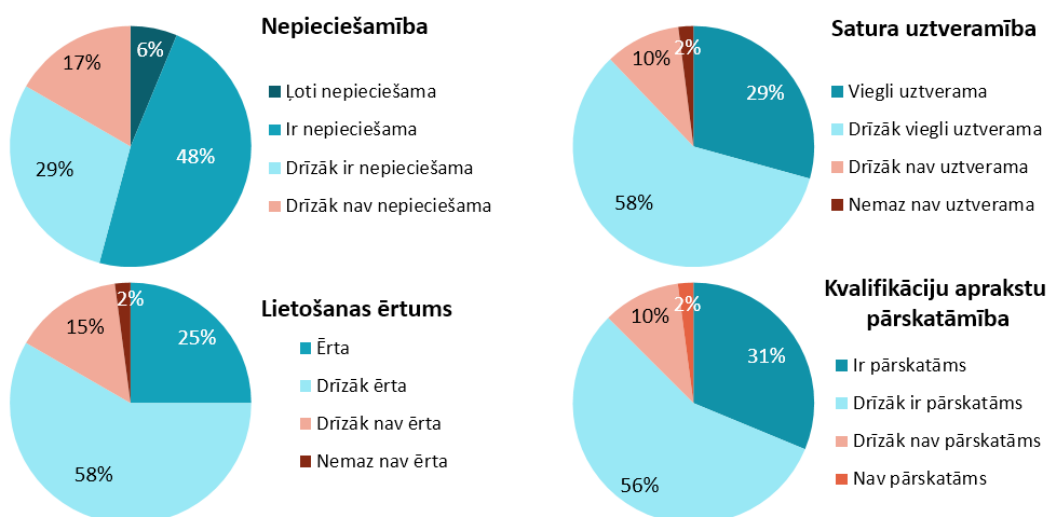
Lai izvērtētu LKD lietojamību un tās mērķus, tiešsaistes anketas respondentiem, kuri atzīmējuši, ka izmanto LKD¹⁵, bija jāsniedz savs viedoklis par šādiem LKD jautājumiem: nepieciešamība izmantot LKD, tās satura uztveramība, lietošanas ērtums un kvalifikāciju aprakstu pārskatāmību. Respondentiem katrs no jautājumu aspektiem bija jānovērtē vērtējuma skalā no 1-6 (1 – nemaz nav nepieciešama; 6 – ļoti nepieciešama).

83% aptaujāto LKD vērtēja kā nepieciešamu un tikai 17% uzskatīja, ka LKD viņu darbā drīzāk nav nepieciešama. Neviens no aptaujātajiem izglītības jomas ekspertiem neatzīmēja, ka LKD viņam nav nepieciešams. Vidējais vērtējums 6 punktu skalā ir 4,4 punkti.

Positīvs vērtējums sniegts arī par vairākiem LKD vizuālā noformējuma un satura kvalitātes kritērijiem: aprakstu pārskatāmība – 4,2 punkti (skalā no „1 – nemaz nav pārskatāms” līdz „6 - ļoti pārskatāms”), satura uztveramība – 4,1 punkti (skalā no „1 - nemaz nav uztverama” līdz „6 – ļoti viegli iztverama”); lietošanas ērtums – 4,0 punkti (skalā no „1 – nemaz nav ērta” līdz „6 – ļoti ērta”).

Tiešsaistes anketas rezultāti liecina, ka LKD mērķauditorijā ir izmantots un nepieciešams informācijas avots, kura lietošana 83% respondentu nesagādā grūtības, un vairākums to uzskata par viegli uztveramu un pārskatāmu (87%) (skat. 12.attēlu).

12.attēls. LKD vērtējums pēc dažādiem kritērijiem

A7. Vai Latvijas kvalifikāciju datubāze ir nepieciešama Jūsu tiešo darba pienākumu veikšanā?
 A8. Kā Jūs vērtējat Latvijas kvalifikāciju datubāzes satura uztveramību?
 A9. Cik ērti lietojama, Jūsaprāt, ir Latvijas kvalifikāciju datubāze?
 A10. Kā Jūs vērtējat Latvijas kvalifikāciju datubāzē iekļauto kvalifikāciju aprakstu pārskatāmību?
 Bāze: Respondenti, kuri izmanto LKD, n=48

Interpretējot tiešsaistes anketas rezultātus, būtiski ņemt vērā FGD dalībnieku pausto viedokli, ka personām, kuras jau lietojušas LKD, varētu būt grūtības precīzi pateikt, vai datubāzes saturs ir viegli uztverams un vai tā ir ērti lietojama, jo šīs personas ar LKD jau ir strādājušas un pieradušas pie datubāzes specifikas. Tādēļ lietotājam, kas LKD izmantotu pirmo reizi, varētu rasties grūtības, jo FGD dalībnieku skatījumā kvalifikāciju meklētājs nav pietiekami intuitīvs un nav piemērots tiem, kuru darba pienākumi nav saistīti ar izglītības nozari. Attiecīgi 17% tiešsaistes anketas respondentu, kuriem LKD nav nepieciešama ikdienas darba pienākumu veikšanai, ar to ir darbojušies retāk, tādēļ saskata grūtības datubāzes lietošanā un tās satura uztveramībā.

¹⁵ Grupa „LKD lietotāji” iegūta, summējot atbildes: „Regulāri izmantoju ikdienas darbā” un „Esmu izmantojis/-usi dažas reizes” (kopā n=53)

-
- „Mēs esam gatavi uztvert, jo mēs jau zinām, kas tur [LKD] sagaidāms. Pirmo reizi atverot, te būtu neliels apjukums, kas tas ir, kur es atrodos.”
  - „Kad sākumā tai kreisajā pusē meklētāji, apakšā tie līmeņi, tas jau vien liecina, ka tas ir profesionāļiem. Ieejot darba devējs, viņam absolūti galvā nav šie līmeņi, cipari. Nevienam to nezina.”
-

FGD dalībnieki atzinīgi novērtēja LKD sadalu izvietojumu un minimālistisko dizainu, kā arī tika uzsvērts sadaļas “Saites” lietderīgums.

-
- „Manuprāt, ir ļoti labi, ka to sadaļu nav ļoti daudz.”
  - „Šeit es pozitīvu varu teikt, ka te tiešām no lietotāja pozīcijām, atverot tev nav simt divdesmit rindiņas ar maziem burtiņiem un pa vidu krāsainas bildītes. Šeit vismaz tu vari redzēt, kur ir kas..”
  - „Bet te tās saites uz citu valstu kvalifikāciju datu bāzēm ir ļoti vērtīgas.”
-

Pēc FGD dalībnieku domām, sadaļa „Notikumi” šobrīd ir mazāk lietderīga ikdienas lietotājam, jo tajā ietvertā informācija galvenokārt kalpo projekta publicitātei.

FGD dalībnieki ierosina šo sadaļu pilnveidot, norādot informāciju par aktualitātēm izglītības nozarē, piemēram, par izmaiņām profesiju standartos, valsts izglītības standartos, jaunajām akreditācijām u.tml., kas ietekmē LKD atrodamo kvalifikāciju aprakstus, proti, izmaiņas mācīšanās rezultātos, izmaiņas kvalifikāciju nosaukumā u.c.

Atzinīgi ir novērtēta arī sadaļa “Jautājumi/ atbildes”, kuru FGD dalībnieki arī ierosina papildināt ar vēl vairāk šādiem lietotāju jautājumiem un atbildēm, kā arī iekļaut vizuāli uzskatāmu LKD lietošanas instrukciju un, iespējams, ieviest reāllaika saziņu.

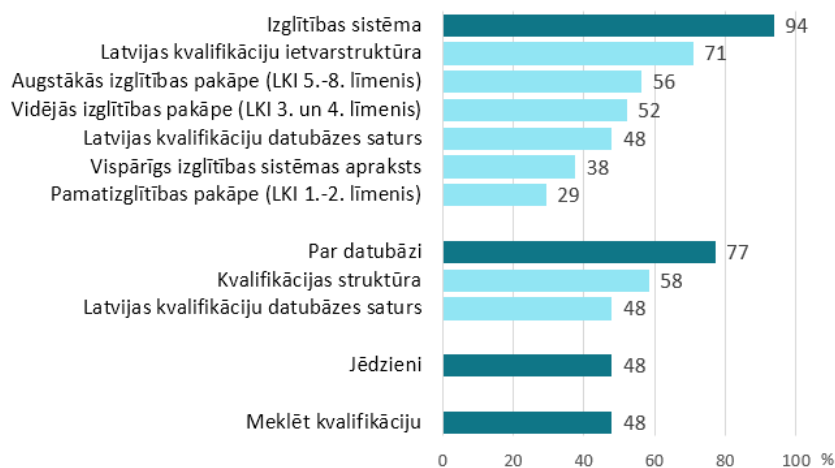
-
- „Ja tiktu slēgta kāda programma, vai kādu kvalifikāciju Latvijā nav iespējams iegūt, vai kāda ir pielīdzināta kādai vecākajai, nu par tēmu.”
  - „Nu, tiešām nofokusēties uz to bāzes mērķi, lai var saprast..”
  - „Jautājumi/ atbildes”, jā, tur bija tādi ļoti interesanti, bet vairāk es gribētu, lai man profesionāli palīdz orientēties, ja es kaut ko nevaru atrast un nesaprotu kā atrast.”
-

2.2. LKD sadaļu lietojamība

LKD vietni veido šādas sadaļas: „Par datubāzi”, „Izglītības sistēma”, „Jēdzieni”, „Meklēt kvalifikāciju”, „Saites”, „Notikumi” un „Jautājumi/ atbildes”. Tiešsaistes anketas respondentiem un FGD dalībniekiem tika lūgts sniegt viedokli par šīm sadaļām. Tiešsaistes anketas respondentiem netika jautāts par sadaļām „Notikumi”, „Saites” un „Jautājumi/atbildes”, par šīm sadaļām izteikušies tikai FGD dalībnieki.

Analizējot iegūtos datus, visbiežāk tiek lietota sadaļa „Izglītības sistēma”, ko vismaz vienu reizi izmantojuši gandrīz visi (94%) no LKD lietotājiem. Kopumā 77% aptaujāto LKD lietotāju ir izmantojuši sadaļu „Par datubāzi”, bet sadaļas „Jēdzieni” un „Meklēt kvalifikāciju” aplūkojuši gandrīz puse (48%) no LKD lietotājiem (skat. 14.attēlu).

14.attēls. LKD sadaļu lietojums

A13. Kuras no minētajām sadaļām Jūs esat izmantojis/-usi vismaz vienu reizi?

Bāze: Tie, kuri izmanto LKD, n=48

Lai arī sadaļa „Meklēt kvalifikāciju” pētījuma mērķa grupā ir lietota salīdzinoši mazāk, par šo sadaļu sniegti visvairāk ieteikumu. Pētījuma semināra dalībnieki norādījuši, ka šī LKD sadaļa varētu būt būtiska citiem potenciālajiem LKD lietotājiem, pētījumā identificētie potenciālie lietotāji: izglītības iestādes, skolēni, studenti un viņu vecāki, karjeras konsultanti un ar karjeras jautājumiem saistītās institūcijas/personas.

2.3. Sadaļu „Par datubāzi”, „Izglītības sistēma” un „Jēdzieni” vērtējums un lietojamība

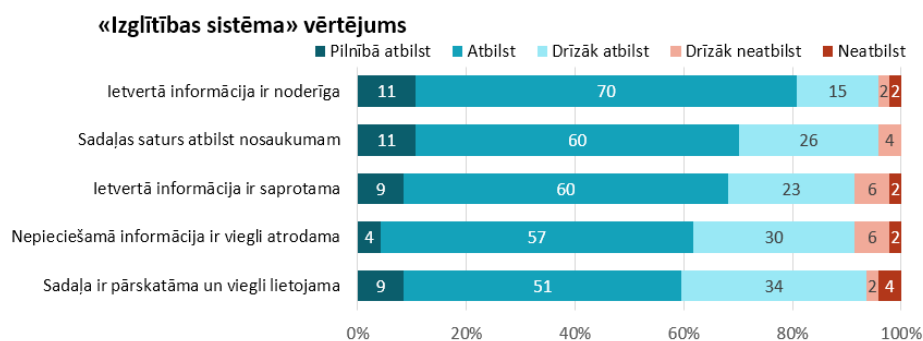
Analizējot tiešsaistes anketas rezultātus, secināms, ka lielākā daļa aptaujas dalībnieku minētās LKD sadaļas novērtējuši atzinīgi – informācija ir gan viegli atrodamā, gan noderīga un saprotama, sadaļu saturs atbilst nosaukumam, un sadaļas ir pārskatāmas un viegli lietojamas (skat. 15.attēlu).

Aptaujas ietvaros, izglītības jomas ekspertiem lūgts detalizētāk novērtēt šādas LKD interneta vietnes sadaļas: „Par datubāzi”, „Izglītības sistēma”, „Jēdzieni”, atbildot uz jautājumiem par to, cik bieži katru no sadaļām izmanto, kādiem mērķiem un kādās situācijās, kā arī sniegt savu vērtējumu par katru no sadaļām atbilstoši šādiem kritērijiem:

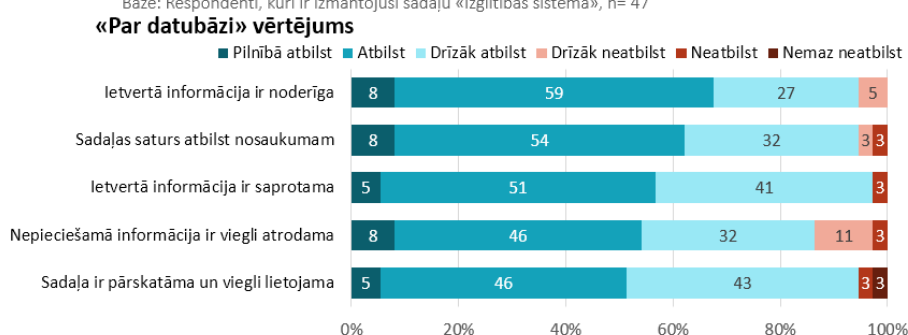
- Nepieciešamā informācija ir viegli atrodamā;
- Ietvertā informācija ir saprotama;
- Ietvertā informācija ir noderīga;
- Sadaļas saturs atbilst nosaukumam;
- Sadaļa ir pārskatāma un viegli lietojama.

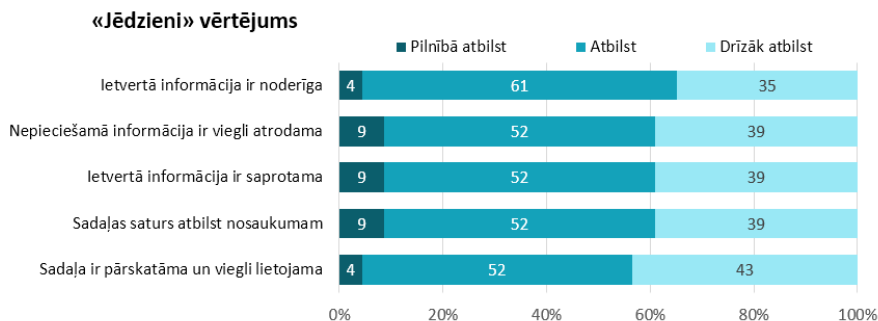
15.attēls. LKD vietnes galveno sadaļu vērtējums

A14. Lūdzu, novērtējiet sadaļu pēc minētajiem kritērijiem.
Bāze: Respondenti, kuri ir izmantojuši sadaļu «Izglītības sistēma», n= 47

A14. Lūdzu, novērtējiet sadaļu pēc minētajiem kritērijiem.
Bāze: Respondenti, kuri ir izmantojuši sadaļu «Par datubāzi», n= 37*

A14. Lūdzu, novērtējiet sadaļu pēc minētajiem kritērijiem.
Bāze: Respondenti, kuri ir izmantojuši sadaļu «Jēdzieni», n= 23**

Papildus tiešsaistes aptaujas respondentiem tika uzdoti arī atvērtie jautājumi par iemesliem, kādēļ viņi izmanto katru no iepriekš minētajām sadaļām un kādi uzlabojumi viņu skatījumā būtu nepieciešami katrā no sadaļām.

Galvenokārt respondenti katru no sadaļām izmanto noteiktas informācijas iegūšanai, kura nepieciešama darba pienākumu veikšanai:

- 1) sadaļu „Par datubāzi” lietotāji izmanto:
  - 41% vispārīgam priekšstatam un informācijai par LKD saturu un mērķi;
  - 5% lai piekļūtu citiem resursiem, kas pieejami šajā sadaļā;
- 2) sadaļu „Izglītības sistēma” lietotāji izmanto:
  - 43% lai iegūtu informāciju par Latvijas izglītības sistēmu;
  - 32% lai iegūtu vispārīgu informāciju vai sekotu izmaiņām izglītības sistēmā;
  - 6% lai salīdzinātu ar citām datubāzēm;

- 6% lai precizētu izglītībai atbilstošos LKI/EKI līmeņus/ prasmes/ kompetences;
- 3) sadaļu „Jēdzieni” lietotāji izmanto:
- 30% jēdzienu apguvei, izpratnei, precizēšanai;
  - 22% pareizas terminoloģijas lietošanai komunikācijā;
  - 4% situācijās, kad nepieciešami uzticami skaidrojumi.

Lielākā daļa (82%) tiešsaistes anketas respondentu uzskata, ka minētajās sadaļās nav nepieciešami uzlabojumi (skat. 6.tabula). Tomēr tie, kuri norādījuši, ka uzlabojumi būtu nepieciešami, attiecināmi galvenokārt uz vizuāliem un tekstuāliem uzlabojumiem, kuri padarītu attiecīgās sadaļas intuitīvākas un ērtākas lietošanai.

6.tabula. Ierosinātie uzlabojumi LKD sadaļās „Par datubāzi”, „Izglītības sistēma”, „Jēdzieni”

„Par datubāzi”	
Uzlabojumi nav nepieciešami	82%
Iekļaut vizuālu informāciju, informāciju vieglākā valodā	13%
Papildināt informāciju (vairāk saites uz ārējiem resursiem, izcelt informācijas bloku “Datubāzes dati”)	5%
„Izglītības sistēma”	
Uzlabojumi nav nepieciešami	77%
Iekļaut vizuālu informāciju, informāciju vieglākā valodā (no tiem 37 % – Latvijas izglītības sistēmas shēmu)	17%
Informāciju par kvalifikāciju pēctecību, mācīšanās ilgumu	6%
„Jēdzieni”	
Uzlabojumi nav nepieciešami	61%
Informācija jāpapildina un regulāri jāaktualizē	35%
Informāciju vieglākā valodā	4%

Bāze: tie kuri snieguši atbildi jautājumā „Kādi uzlabojumi, Jūsaprāt, būtu lietderīgi sadaļā [...]”; „Par datubāzi” n= 37; „Izglītības sistēma” n= 47; „Jēdzieni” n=23.

Arī FGD dalībnieki atzinīgi novērtējuši sadaļas „Par datubāzi” un „Izglītības sistēma” un kā pozitīvo aspektu izcēla to, ka lietotā valoda ir profesionāla un lakoniska, kā arī ierosināja papildināt šīs sadaļas arī ar vizuālo informāciju. FGD dalībnieki arī ierosina papildināt sadaļu „Par datubāzi” – ar LKD karti; sadaļā „Izglītības sistēma” iekļaut Latvijas izglītības sistēmas shēmu. Kā arī FGD dalībnieks sadaļā „Par datubāzi” ierosina iekļaut informāciju par LKD mērķi un lietošanu mērķauditorijai.

„... ja esmu parasts cilvēks no ielas, ja es tur iemaldos, tad zinu, ka tas ir domāts izglītības speciālistiem. Tā ir mana problēma, ja es kaut ko nesaprotu..”

FGD dalībnieki ierosina sadaļu „Jēdzieni” papildināt ar vēl vairāk jēdzieniem, norādīt atsauces uz jēdziena avotu, kā arī norādīt jēdziena ievietošanas un/vai aktualizēšanas datumu.

„Ne vienmēr ir atsauces uz avotu, vai tā ir vienkārši AIC interpretācija, vai tomēr citējums no normatīvā akta.”

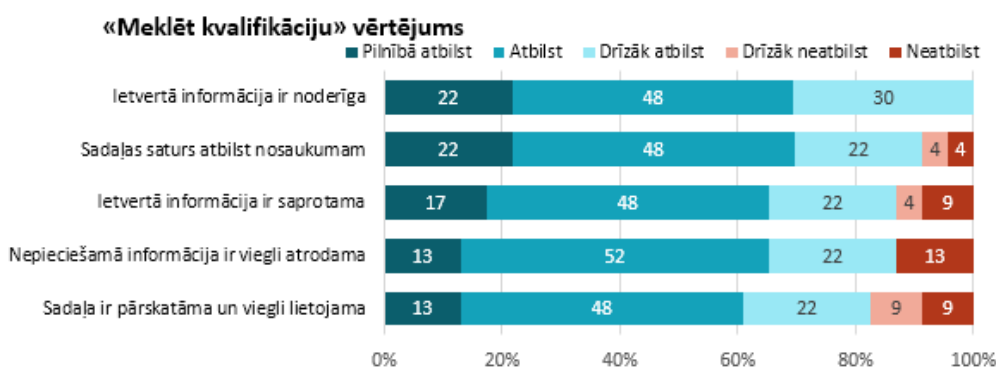
2.4. Sadaļas „Meklēt kvalifikāciju” vērtējums un lietojamība

Visi tiešsaistes anketas respondenti sadaļā “Meklēt kvalifikāciju” atrodamo informāciju novērtē kā lietderīgu. Tikai 8% – 18% uzskata, ka informācija šajā sadaļā nav pietiekami viegli atrodama un saprotama (skat. 16.attēlu).

Sadaļu „Meklēt kvalifikāciju” lietotāji izmanto, lai:

- 1) iegūtu informāciju darba pienākumu veikšanai (neprecizējot) – 35%;
- 2) vispusīgas informācijas iegūšanai par noteiktu kvalifikāciju, lai precizētu izglītības iestādes, kurās noteikto kvalifikāciju var iegūt – 17%;
- 3) izstrādājot, pārbaudot izglītības programmas un standartus – 17%;
- 4) iegūtu informāciju par kvalifikācijas profesionālās kvalifikācijās līmeni – 4%;
- 5) iegūtu informāciju par kvalifikāciju noteikto LKI/EKI līmenī – 4%.

16.attēls. LKD sadaļas „Meklēt kvalifikāciju” vērtējums

A14. Lūdzu, novērtējiet sadaļu pēc minētajiem kritērijiem.

Bāze: Respondenti, kuri ir izmantojuši sadaļu «Meklēt kvalifikāciju», n= 23**

Respondentiem tika jautāts, kāda informācija viņus interesē meklētās kvalifikācijas aprakstā. Aptaujas dati liecina, ka visi kvalifikācijas informāciju atspoguļojošie informācijas bloki ir būtiski. Respondenti norādījuši, ka viņus interesē:

- 1) 83% – kvalifikācijas ieguves nosacījumi;
- 2) 78% – mācīšanās rezultāti;
- 3) 78% – interesē kvalifikācijas joma, pakāpe un veids;
- 4) 74% – LKI/EKI līmenis;
- 5) 61% – kvalifikācijas izsniedzējietādē;
- 6) 48% – kvalifikācijas dokumenta paraugs.

Kopumā (65%) respondenti uzskata, ka sadaļā „Meklēt kvalifikāciju” nav nepieciešami uzlabojumi. Pārējie ierosinājuši nelielus uzlabojumus, kas padarītu informāciju vieglāk un ātrāk atrodamu.

7.tabula. Ierosinātie uzlabojumi LKD sadaļai „Meklēt kvalifikāciju”

Uzlabojumi nav nepieciešami	65%
Nepieciešama papildinformācija/vieglāk atrodama informācija (informācija par vēsturiskajām kvalifikācijām, plašāka informācija par kvalifikācijām bez profesijas standartiem, uzskatāmāka informācija par izsniedzējietādēm)	18%
Uzlabot meklētāja (tai skaitā sistēmas ātrdarbību)	13%
Kvalifikāciju nosaukumu saskaņojums starp sistēmām	4%

FGD dalībnieki kopumā atzinīgi vērtē LKD saturu un lietojamību. Arī viņi ierosina uzlabot kvalifikāciju meklētāju (padarīt to responsīvāku).

„Ļoti precīzi jāzina – ja es precīzi ievadu to, ko meklēju, tad to es atrodu.”

- „... ir izpalīdzīgāks. Ja tu neieraksti garumzīmi vai galotni ieraksti savādāku... Varētu paskatīties, ja jūs uzrakstītu “aukle”, vai viņš izmestu arī “auklis” ”
- „Jā, locījumus vajadzētu.”

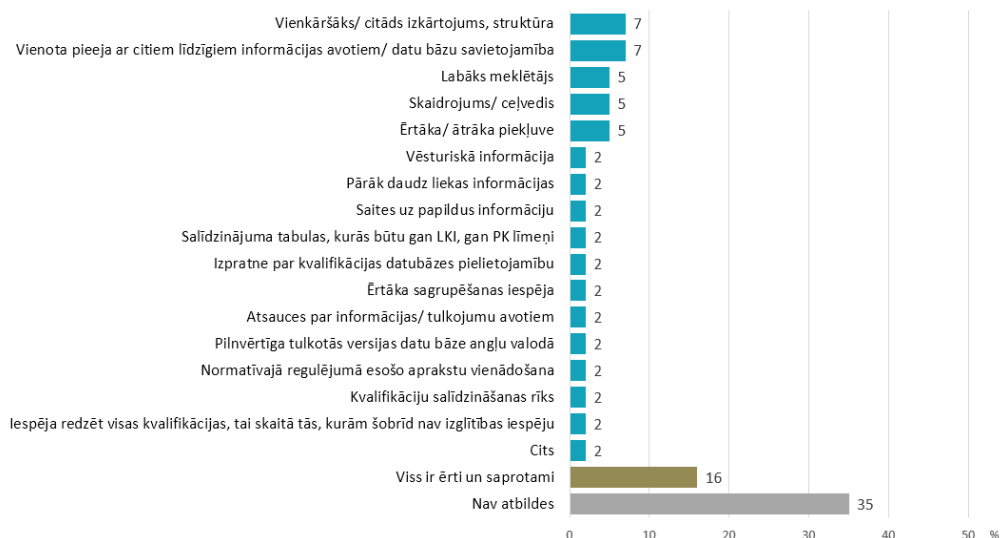
Papildus ierosinājums ir saites uz izsniedzējiesāžu mājaslapām ievietot tā, lai tās ved uz konkrēto izglītības programmu, nevis mājaslapas sākumlapu.

Respondentiem tika uzdots atvērts jautājums, kurā lūgts norādīt, vai un ar kādām grūtībām viņi saskārušies lietojot LKD, raksturojot arī tehniskās nepilnības (skat. 5.tabulā).

Lai arī 44% aptaujāto LKD lietotāju atzinuši, ka viņiem nav radušās grūtības, meklējot informāciju datubāzē, visiem LKD lietotājiem atvērtā jautājumā tika lūgts sniegt ierosinājumus par uzlabojumiem, kas atvieglotu darbu ar LKD (skat. 13.attēlu). Šos ierosinājumus iespējams dalīt divās apakšgrupās:

- 1) Lietošanas ērtība – LKD lietošanas ceļvedis, ērtāka meklēšanas funkcija, ātrāka LKD darbība, pārskatāmāks informācijas izkārtojums, ērtākas kvalifikāciju sagrupēšanas iespējas;
- 2) Satura papildināšana – salīdzināšanas rīks, LKI/EKI līmeņu tabulu papildināt ar profesionālās kvalifikācijas līmeņiem, iekļaut visas iespējamās, ne tikai pieejamās, kvalifikācijas, atsauces uz informācijas un tulkojuma avotiem, visās sadaļās norādīt datumu, kad tā ir atjaunota.

13.attēls. Ieteiktās izmaiņas LKD ērtākai un saprotamākai lietošanai

A12. Kas Jums būtu palīdzējis un/vai noderējis, lai Latvijas kvalifikāciju datubāzes izmantošana būtu ērtāka un saprotamāka?
Bāze: Tie, kuri ir saskārušies ar grūtībām izmantojot LKD, n=43

Tiešaistes anketas respondenti sniedza vispārīgākus ieteikumus, piemēram, piedāvāt reāllaika saziņu vai ievietot ģeotelpisko karti, kas strukturētu kvalifikāciju pieejamību Latvijā.

- „Tam pašam ESCO ir blakus arī tā aktīvā daļa, kur ir forums. Par katru kvalifikāciju, mācību rezultātu, aprakstu viņiem ir iespēja diskutēt ar ekspertiem..”
- „Būtu noderīgi [redzēt] Latvijas kartē, kur tās kvalifikācijas piešķir, vizuāli [redzēt], kur viņas vispār ir piešķiramas, cik pārklājas.”

FGD dalībnieku ierosinājumi ir iedalāmi šādos divos blokos:

- 1) Lietošanas ērtība – pārskatīt noformējuma elementu (virsrakstu) izskata atbilstību to saturam un jēgai (virsrakstu hierarhija, izcelšana ar krāsu un burtu izmēru), prasmju un zināšanu salīdzināšanas rīks, pilnveidot meklēšanas rīku, padarot to intuitīvāku un elastīgāku;
- 2) Saturs papildināšana – iekļaut Latvijas izglītības sistēmu raksturojošu vizuālu un plašāku tekstuālu informāciju. Tai skaitā: Latvijas izglītības sistēmas shēmu; statistiku par piešķirto kvalifikāciju skaitu, studējošo skaitu; ģeotelpisko informāciju par kvalifikācijām; LKD paredzēt reāllaika konsultēšanos ar LKD speciālistu tiešsaistē.

FGD arī uzver, ka nepieciešams LKD precīzāk vizuāli un saturiski izcelt LKD identitāti. Tādejādi veicinot uzticamību LKD ietvertajai informācijai. Tiek ierosināti trīs risinājumi:

1. FGD dalībnieku skatījumā nepieciešams akcentēt vietnes piederību valsts institūcijām.

- „... es sāku pētīt, tas ir privātais kaut kāds variants, kas kaut ko piedāvā?! Pašā pirmajā lapā iet tur tie logo visi, ko jūs sakāt, bet vienalga es raku, kamēr izraku, ka laikam AIC stāv aiz tā visa.”
- „Es domāju, ka būtu vērts arī uz ministrijas vai valsts ģerboni, ministrijas logo, tai skaitā, pievienot vizuālai identifikācijai, ka tā ir valsts informācija, nevis kaut kāda privātā.”

2. Papildu uzmanība būtu jāpievērš arī tam, kāds ir izdrukātas informācijas izskats, vai tā sniedz pilnvērtīgu priekšstatu par informācijas iegūšanas avotu. Šobrīd, ja rodas nepieciešamība izdrukāt vietnē atrasto informāciju, lapas noformējums neļauj pilnvērtīgi izmantot galarezultātu – teksts zaudē struktūru, atsevišķi tā fragmenti uzklājas viens uz otra.

3. Interaktīva infografika, kas ilustrē LKD saistību ar citām eksistējošām informācijas sistēmām – pozīciju dažādu informatīvo resursu kartē.

„Ja infografika attēlo struktūru, un es uzreiz sapratīšu kā orientēšos, tad tas ir ļoti labs palīgs. [...] Es sapratīšu, ka man nevajag klikšķināt piecas reizes, lai tiktu uz standarta datubāzi, bet no vienas infografikas redzēšu [visu] struktūru.”

5.tabula. Lietotāju grūtības LKD izmantošanā

Grūti orientēties/atrast nepieciešamo	12%
Tehniska rakstura jautājumi (lēna sistēmas darbība, drošības sertifikāta protokols)	9%
Nav salīdzināšanas rīka (nosaukumi atbilstoši standartiem mainās; trūkst detalizēts salīdzinājums)	5%
Profesiju/kvalifikāciju nosaukumu tulkojumu neatbilstība/dažādība	5%
Apgrūtināta kvalifikāciju meklēšana meklētājā (netiek attēlotas ekrānā, tikai informācija par skaitu)	2%
Nav pārskatāma kvalifikāciju kataloga (grūti saprast, ja nezina precīzu kvalifikācijas nosaukumu)	2%
Problēmas ar salīdzināšanu ar citām sistēmām ES	2%
Profesionālās izglītības programmām pietrūkst sasaistes ar profesiju klasifikatora kodiem	2%
Nav nodrošināta profesijas atlases iespēja angļu valodā	2%
Nav redzama kopaina par to, kā konkrētā kvalifikācija iekļaujas attiecīgās Nozares kvalifikāciju struktūrā	2%

Pārāk vispārīgi apraksti	2%
Nav norādīta atbildīgā organizācija	2%
Problēmas ar datubāzes datu sinhronizāciju ar aktuālajiem normatīvajiem aktiem	2%
Kategoriju nesakritība dažādos normatīvajos aktos	2%

Bāze: n= 43, Tie, kuri ir saskārušies ar grūtībām izmantojot LKD.

Tāpat kā tiešsaistes anketas 5% respondentu, arī FGD dalībnieki kā vienu no nepilnībām norādīja kvalifikāciju tulkojumu angļu valodā atšķirību starp LKD un citiem izglītības informācijas avotiem Latvijā un Eiropā.

- „Vajadzētu būt tā, ka tas oficiālais tulkojums ir viens un visur.”
- „Nacionālajai datubāzei paši piesaistīja tulkus, ka tulko. Lai ierosinātu kvalifikācijas struktūrā kaut kādu profesiju, veidlapā iesniedz arī šo tulkojumu, bet viņš nekur nepaliek, nav informācijas – nopublicē tikai latviski, bet tas tulkojums nekur nepaliek.”

Kvalifikāciju tulkojumu salāgošanas jautājums tika apspriests arī LKD darba seminārā par pētījuma rezultātiem. Semināra dalībnieki norāda, ka valstī kopumā izglītības jomas ekspertiem būtu jāvienojas par vienu autoritatīvu avotu kvalifikāciju nosaukumu tulkojumiem angļu valodā. Tomēr semināra dalībnieki secināja, ka, kamēr nebūs pieņemts normatīvais regulējums, katrs var tulkot kvalifikāciju nosaukumus pēc saviem ieskatiem pēc iespējas savstarpēji sadarbojoties.

Darba seminārā arī tika sniegti vairāki iespējamie risinājumi angļu valodas tulkojuma salāgošanai vismaz Latvijas izglītības informācijas avotos:

1. Līdztekus programmas licencēšanai noteikt prasību, ka jāiesniedz arī kvalifikācijas angļu valodas nosaukums, kas tiek izmantots, tulkojot noteikto kvalifikāciju (īpaši augstākās izglītības pakāpē, un kvalifikācijām, kurām nav noteikts profesijas standarts);
2. Izmantot vairākus nosaukumus (oriģinālvalodā viens un svešvalodā vairāki, norādot avotu);
3. LKD varētu būt primārais avots, kurā apkopoti oficiālie kvalifikāciju nosaukumi angļu valodā;
4. Nozaru ekspertu padomes (NEP) varētu būt atbildīgas tulkojumu salāgošanā;
5. Kvalifikāciju nosaukumus tulkotu profesionāli tulki, atsevišķos gadījumos saskaņojot tos ar konkrēto nozaru ekspertiem.

Secinājumi

Pētījuma dati liecina, ka līdz šim veiktie LKD atpazīstamības veicināšanas pasākumi ir bijuši sekmīgi, proti, vairāk nekā 90% respondentu ir informēti un 53% no tiem izmanto LKD tiešo darba pienākumu veikšanai. Tomēr, lai sasniegtu visus potenciālos lietotājus esošajā datubāzes mērķauditorijā, ir nepieciešams turpināt atpazīstamības veicināšanas pasākumus.

Pētījuma dati apstiprina, ka LKD ir izmantots un nepieciešams informācijas avots Latvijas izglītības vidē. 83% respondenti norādījuši, ka LKD ir lietderīgs un pat nepieciešams viņu tiešo darba pienākumu veikšanai. Tiešsaistes anketas respondenti, kā arī FGD un darba semināra dalībnieki novērtēja LKD kā noderīgu un labu informācijas avotu izglītības nozarē strādājošajiem, un norādīja, ka mērķauditorijā būtu jāietver visas izglītības nozarē strādājošās puses – izglītības iestādes, pašvaldības, karjeras konsultācijas un izglītības nozares nevalstiskās organizācijas.

Pētījumā laikā identificēti vairāki ieteikumi LKD lietojamības un atpazīstamības veicināšanai. Precīzākam priekšstatam par rekomendāciju īstenošanas nepieciešamību, katram no secinājumiem norādīts tā ieguves avots – CAWI (tiešsaistes aptauja) vai FGD (ekspertu fokusa grupas diskusija) (skat. 8.tabulu).

Jāņem vērā, ka dati, kas iegūti kvantitatīvajā aptaujā, ir vispārināmi uz visas mērķauditorijas viedokli. Savukārt rekomendācijām, kas izriet no FGD kā kvalitatīvā pētījuma rezultātiem, ieteicama turpmāka izvērtēšana neatkarīgi no tā, cik FGD dalībnieki atbalstījuši vai noraidījuši vienu vai otru viedokli.

8.tabula. Ieteikumi LKD lietojamības un atpazīstamības veicināšanai

Nr.p.k.	Secinājums	Avots	Rekomendācijas
1.	1.1. LKD atpazīstamība būtu jāveicina arī tās tiešajā mērķauditorijā – izglītības jomas ekspertu vidū. 1.2. LKD tiek atpazīta to vidū, kuri ikdienā strādā ar kvalifikācijām; mazāk atpazīstama to vidū, kuru tiešie darba pienākumi nav saistīti ar kvalifikācijām.	CAWI FGD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LKD jāietver informācija par tās mērķauditoriju, izvērstāka informācija par pašu datubāzi un tās piedāvātajām iespējām. ▪ Jāturpina LKD popularizēšanas aktivitātes arī izmantojot sociālos medijus.
2.	2.1. Atpazīstamības veicināšanai un lietojamības uzlabošanai esošajā mērķauditorijā ierosināts iekļaut katrā sadaļā vispārīgu, raksturojošu informāciju vieglākā valodā, kā arī vizuāli reprezentatīvu informāciju.	CAWI FGD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iekļaut vispārīgu informāciju par Latvijas izglītības sistēmu un kvalifikāciju pēctecību, tai skaitā AIC veidoto Latvijas izglītības sistēmas shēmu. Izveidot viegli uztveramu infografiku par: <ul style="list-style-type: none"> • LKD vietu izglītības informācijas ekosistēmā, • LKD struktūru.
3.	3.1. LKD iekļautā informācijā par tās piederību un informācijas avotiem nav pietiekama un viegli atrodamā, lai radītu uzticību iekļautajai informācijai.	FGD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iekļaut skaidru informāciju par LKD piederību noteiktai institūcijai. ▪ Iekļaut skaidru, vizuālu informāciju par LKD sasaisti ar citiem Latvijas izglītības informācijas avotiem/datubāzēm. ▪ Iekļaut skaidru norādi par informācijas avotiem un to atjaunošanas datumu.

4.	4.1. LKD lietotāji ir saskārušies ar dažādām lietošanas grūtībām, kas saistītas ar satura uztveramību un tehniskiem jautājumiem.	CAWI FGD	Lai mazinātu ar LKD lietošanu saistītās grūtības, ieteicama: <ul style="list-style-type: none"> • Plašāka skaidrojošā informācija par datubāzi; • Elastīgāks un intuitīvāks meklēšanas rīks; • Iekļaut vizuāli reprezentatīvu informāciju; • Izveidot infografiku par LKD iekšējo struktūru; • Attīstīt sadaļu „Jautājumi/Atbildes”, papildināt ar informāciju par LKD lietošanu.
----	--	-------------	--

LKD sadaļu satura un funkcionāla pilnveidošana

5.	5.1. Nepieciešams pilnveidot sadaļu „Jēdzieni”.	CAWI FGD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepieciešams papildināt sadaļas „Jēdzieni” saturu ar jauniem jēdzieniem; Nepieciešams katrai jēdziena definīcijai iekļaut atsauci par tās pirmavotu un informācijas ievietošanas un atjaunošanas datumu.
6.	6.1. Nepieciešams aktualizēt sadaļu “Notikumi”.	FGD	Ieteicams sadaļā „Notikumi” iekļaut jaunāko nozarei aktuālo informāciju, piemēram, par izmaiņām saistošajos normatīvajos aktos, kvalifikācijām u.tml.
7.	7.1. Jāpapildina sadaļa “Jautājumi/atbildes”.	FGD	Sadaļu ieteicams papildināt ar praktiskākiem lietotāju jautājumiem un atbildēm, iespējams, vizuāli uzskatāmu instrukciju lietošanā;
8.	8.1. Ietvert LKD plašāku un vizuāli uztveramāku informāciju par izglītības sistēmu.	FGD	Plānojot nozarei saistošas papildus kontekstuālās informācijas par izglītības sistēmu Latvijā iekļaušanu LKD vietnē, ieteicams apsvērt šādus papildinājumus: <ul style="list-style-type: none"> • Latvijas izglītības sistēmas shēmu; • statistiku par piešķirto kvalifikāciju skaitu, studējošo skaitu; • ģeotelpisko informāciju par kvalifikācijām.

PIELIKUMI

1.pielikums.Interneta aptaujā izmantotā anketa

Labdien! Aicinām Jūs piedalīties aptaujā par Latvijas kvalifikāciju datubāzes mājaslapu (<https://www.latvijaskvalifikācijas.lv>). Aptaujas aizpildīšana aizņems aptuveni 10 minūtes. Jūsu viedoklis mums ir ļoti nozīmīgs un mēs būsim pateicīgi par Jūsu piedalīšanos. Mēs garantējam Jūsu atbilžu anonimitāti un konfidencialitāti.

UZDOT VISIEM

A1 [vienas atbildes jautājums]

Sakiet, lūdzu, vai savā ikdienas darbā izmantojat informāciju par izglītības kvalifikācijām?

1	Regulāri izmantoju ikdienas darbā
2	Izmantoju, bet neregulāri
3	Nē, neizmantoju

UZDOT VISIEM

A2 [vairākatbilžu jautājums]

Kur Jūs meklētu vai esat meklējis/-usi informāciju par izglītības kvalifikācijām?

1	Akadēmiskās informācijas centra mājaslapa
2	Eiropas Komisijas mājaslapa
3	Izglītības jomu regulējošie normatīvie akti
4	Izglītības kvalitātes valsts dienesta mājaslapa
5	Izglītības un zinātnes ministrijas mājaslapa
6	Kvalifikāciju ietvarstruktūras koordinācijas punkta Latvijā (EKI NKP) mājaslapa
7	Latvijas kvalifikāciju datubāzes mājaslapa
8	Nacionālā izglītības iespēju datubāze
9	Profesiju klasifikators
10	Studiju virzienu reģistrs
11	Valsts izglītības attīstības aģentūras mājaslapa
12	Valsts Izglītības Informācijas sistēma
13	Valsts izglītības satura centra mājaslapa
14	Citur (lūdzu, ierakstiet)

UZDOT VISIEM

A3 [atvērtais jautājums]

Kādiem mērķiem/ kādās situācijās Jūs meklējat informāciju par izglītības kvalifikācijām?

UZDOT VISIEM

A4 [vienas atbildes jautājums]

Kas no minētā vislabāk raksturo to, vai Jūs zināt un izmantojat Latvijas kvalifikāciju datubāzi?

1	Regulāri izmantoju ikdienas darbā
2	Esmu izmantojis/-usi dažas reizes
3	Esmu ieskatījies/-usies, bet neesmu izmantojis/-usi
4	Zinu tikai pēc nosaukuma
5	Neesmu par to vispār dzirdējis/-usi

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A5 [vienas atbildes jautājums]

Lūdzu, norādiet, cik liela ir iespējamība, ka Jūs varētu ieteikt citiem izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi? Vērtējumu sniedziet skalā no 0 līdz 10, kur "0" nozīmē "Noteikti neieteiktu" un "10" nozīmē "Noteikti ieteiktu".

0	0 – Noteikti neieteiktu	6	6
1	1	7	7
2	2	8	8
3	3	9	9
4	4	10	10 – Noteikti ieteiktu
5	5	7	7

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A7 [vienas atbildes jautājums]

Vai Latvijas kvalifikāciju datubāze ir nepieciešama Jūsu tiešo darba pienākumu veikšanā?

1	Nemaz nav nepieciešama
2	Nav nepieciešama
3	Drīzāk nav nepieciešama
4	Drīzāk ir nepieciešama
5	Ir nepieciešama
6	Ļoti nepieciešama

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A8 [vienas atbildes jautājums]

Kā Jūs vērtējat Latvijas kvalifikāciju datubāzes satura uztveramību?

1	Nemaz nav uztverama
2	Nav uztverama
3	Drīzāk nav uztverama
4	Drīzāk viegli uztverama
5	Viegli uztverama
6	Ļoti viegli uztverama

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A9 [vienas atbildes jautājums]

Cik ērti lietojama, Jūsprāt, ir Latvijas kvalifikāciju datubāze?

1	Nemaz nav ērta
2	Nav ērta
3	Drīzāk nav ērta
4	Drīzāk ērta
5	Ērta
6	Ļoti ērta

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A10 [vienas atbildes jautājums]

Kā Jūs vērtējat Latvijas kvalifikāciju datubāzē iekļauto kvalifikāciju aprakstu pārskatāmību?

1	Nemaz nav pārskatāms
2	Nav pārskatāms
3	Drīzāk nav pārskatāms
4	Drīzāk ir pārskatāms
5	Ir pārskatāms
6	Ļoti pārskatāms

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A11 [atvērtais jautājums]

Ar kādām grūtībām esat saskāries/-usies, meklējot informāciju Latvijas kvalifikāciju datubāzē?

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A12 [atvērtais jautājums]

Kas Jums būtu palīdzējis un/vai noderējis, lai Latvijas kvalifikāciju datubāzes izmantošana būtu ērtāka un saprotamāka?

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A13 [vairākatbilžu jautājums]

Tālāk būs daži jautājumi par atsevišķām datubāzes sadaļām.

Kuras no minētajām sadaļām Jūs esat izmantojis/-usi vismaz vienu reizi?

1.	Par datubāzi	2.3.	Pamatizglītības pakāpe (LKI 1.-2. līmenis)
1.1.	Latvijas kvalifikāciju datubāzes saturs	2.4.	Vidējās izglītības pakāpe (LKI 3. un 4. līmenis)
1.2.	Kvalifikācijas struktūra	2.5.	Augstākās izglītības pakāpe (LKI 5.-8. līmenis)
2.	Izglītības sistēma	3.	Jēdzieni
2.1.	Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra	4.	Meklēt kvalifikāciju
2.2.	Vispārīgs izglītības sistēmas apraksts		

UZDOT, JA IZMANTO LKD ATTIECĪGO SADAĻU

A13a [atvērtais jautājums]

Kādiem mērķiem/ kādās situācijās Jūs izmantojat sadaļu “Par datubāzi”?

UZDOT, JA IZMANTO LKD ATTIECĪGO SADAĻU

A13b [atvērtais jautājums]

Kādiem mērķiem/ kādās situācijās Jūs izmantojat sadaļu “Izglītības sistēma”?

UZDOT, JA IZMANTO LKD ATTIECĪGO SADAĻU

A13c [atvērtais jautājums]

Kādiem mērķiem/ kādās situācijās Jūs izmantojat sadaļu “Jēdzieni”?

UZDOT, JA IZMANTO LKD ATTIECĪGO SADAĻU

A13d [atvērtais jautājums]

Kādiem mērķiem/ kādās situācijās Jūs izmantojat sadaļu “Meklēt kvalifikāciju”?

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A14 [viena atbilde rindīnā]

Lūdzu, novērtējiet sadaļu ... pēc minētajiem kritērijiem.

		Nemaz	Neatbilst	Drīzāk neatbilst	Drīzāk atbilst	Atbilst	Pilnībā atbilst
1	Nepieciešamā informācija ir viegli atrodamā	1	2	3	4	5	6
2	Ietvertā informācija ir saprotama	1	2	3	4	5	6
3	Ietvertā informācija ir noderīga	1	2	3	4	5	6
4	Sadaļas saturs atbilst nosaukumam	1	2	3	4	5	6

5	Sadaļa ir pārskatāma un viegli lietojama	1	2	3	4	5	6
---	--	---	---	---	---	---	---

UZDOT, JA IZMANTO LKD ATTIECĪGO SADAĻU

A15 [atvērtais jautājums]

Kāda tieši informācija Jūs interesē par konkrētām kvalifikācijām, kad izmantojat sadaļu “Meklēt kvalifikāciju”?

UZDOT, JA IZMANTO LKD ATTIECĪGO SADAĻU

A16 [vairākatbilžu jautājums]

Kurus no minētajiem filtriem sadaļā “Meklēt kvalifikāciju” Jūs esat izmantojis/-usi vismaz vienu reizi?

1	EKI / LKI līmenis
2	Kvalifikācija izglītības pakāpē
3	Tematiskā joma (ISCED 2013)
4	Izsniedzējinstādes
5	Kvalifikācijas izdošanas gads
6	Pilna vai daļēja kvalifikācija
7	Dokumenta veids
8	Kvalifikācijas ieguves veids
9	Mācīšanās ilgums

UZDOT, JA IZMANTO LKD ATTIECĪGO SADAĻU

A17[vairākatbilžu jautājums]

Kāda informācija Jūs interesē meklētās kvalifikācijas aprakstā?

1	Ietvarstruktūras līmenis
2	Kvalifikācijas joma, pakāpe un veids
3	Kvalifikācijas izsniedzējinstāde
4	Mācīšanās rezultāti (zināšanas, prasmes, kompetences)
5	Kvalifikācijas dokuments (paraugs)
6	Kvalifikācijas ieguves nosacījumi
7	Cita informācija

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A18 [atvērtais jautājums]

Kādi uzlabojumi, Jūsaprāt, būtu lietderīgi sadaļā ... ?

UZDOT, JA IZMANTO LKD

A19 [atvērtais jautājums]

Kas, Jūsaprāt, varētu veicināt plašāku Latvijas kvalifikāciju datubāzes lietošanu?

UZDOT, JA NEIZMANTO VAI NEZINA LKD

Latvijas kvalifikāciju datubāze (LKD) ir vienīgā datubāze Latvijā, kurā apkopoti dati par Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai (LKI) pielīdzinātām izglītības kvalifikācijām. Datubāzē ir iekļautas valsts atzītas kvalifikācijas, kuras var iegūt akreditētās izglītības iestādēs.

Tās saturs tiek regulāri aktualizēts latviešu un angļu valodā. Datubāzes saturs angļu valodā ir sasaistīts ar Eiropas Komisijas izglītības un kvalifikāciju portālu – PLOTEUS/LOQ jeb Mācīšanās iespējas un kvalifikācijas Eiropā (LOQ). PLOTEUS/LOQ portāls piedāvā iespēju uzskatāmi salīdzināt dažādu Eiropas valstu kvalifikāciju sistēmas un kvalifikācijas. PLOTEUS/LOQ, kā arī Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju (ESCO) portālos Latvijas kvalifikācijas nonāk no šīs datubāzes.

UZDOT, JA NEIZMANTO LKD

B1 [S]

Kāpēc līdz šim Jūs neesat izmantojis/-usi Latvijas kvalifikāciju datubāzi?

1	Nezināju, kāda informācija atrodama
2	Nav nepieciešama ikdienas darbā
3	Cita atbilde (lūdzu, ierakstiet) [O]

UZDOT, JA NEIZMANTO VAI NEZINA LKD

B2 [S]

Cik liela ir iespēja, ka Jūs varētu izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi?

1	Noteikti neizmantošu
2	Neizmantošu
3	Drīzāk neizmantošu
4	Drīzāk izmantošu
5	Izmantošu
6	Noteikti izmantošu

UZDOT, JA NEIZMANTO VAI NEZINA LKD

B3 [atvērtais jautājums]

Kādiem mērķiem/ kādās situācijās Jūs varētu izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi?

UZDOT, JA NEIZMANTO VAI NEZINA LKD

B4 [atvērtais jautājums]

Kāda informācija Jūs motivētu izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi?

DEMOGRĀFIJA

Nobeigumā vēl tikai daži jautājumi par Jums

UZDOT VISIEM

D1 [atvērtais jautājums]

Lūdzu, ierakstiet Jūsu pārstāvēto/-ās institūciju/-as.

UZDOT VISIEM

D2 [atvērtais jautājums]

Kāds ir Jūsu ieņemamais amats?

2.pielikums.– Fokusa grupas diskusijas vadlīnijas

1. Ievads, iepazīšanās (10 min.)

Mērķis: radīt atvērtu atmosfēru, kurā dalībnieki jūtas ērti un komfortabli sniegt savu viedokli. Pārlicināt respondentus par viņu pausto uzskatu un pieredzes būtisko ietekmi internetā pieejamās informācijas par izglītības politikas rezultātiem (t.sk., kvalifikācijām) pilnveidošanu, īpašu uzmanību pievēršot LKD attīstībai.

- Tēmas nozīmīgums un diskusijas uzdevums.

Šodien uz diskusiju esam aicinājuši jūs, lai apspriestu informāciju, kas saistīta ar Latvijā iegūstamajām kvalifikācijām. Pārrunāsim, kā jūs to izmantojat ikdienas darbā, vai internetā tā pieejama pietiekamā apjomā, ir vizuāli pievilcīga, labi uztverama un ērti izmantojama. Diskusijas noslēgumā analizēsīm iespējas, kā veicināt informācijas par izglītības kvalifikācijām izmantošanu ne tikai ekspertu vidū, bet arī vispārīgi sabiedrībā.

- Konfidencialitāte

Jūsu vārdi, uzvārdi, personīgā informācija nekur netiks publicēta, pētījuma rezultāti apkopos vispārējās tendences, neidentificējot katra individuālo viedokli.

- Viedokļa nozīmīgums

Katra jūsu viedoklis un uzskati mums ir ļoti nozīmīgi, lūdzu, droši to sniedziet arī tad, ja tas atšķiras no citu grupas dalībnieku viedokļa, nav pareizu vai nepareizu atbilžu.

- Video ieraksts

Ar jūsu atļauju veiksīm diskusijas video un audio ierakstu, lai mēs varētu koncentrēties uz diskusiju un man nevajadzētu neko pierakstīt.

- Vienvirziena spogulis
- Mobilo telefonu lietošanas aizliegums

Pirms diskusijas lūdzam jūs ieslēgt kluso režīmu, nolikt mobilo telefonu, vai, ja īpaši nepieciešams – atstāt uz galda, bet diskusijas laikā lūgums mobilo telefonu neizmantot.

- Iepazīšanās

Gandrīz visi no jums strādā kādā, ar izglītības jomu tieši vai netieši saistītā amatā. Iepazīstinot ar sevi, lūdzu, nosauciet savu vārdu, un nedaudz precizējiet, ko tieši izglītības jomā darāt, kāda ir Jūsu loma šajā nozarē un kādi ir Jūsu galvenie darba pienākumi ikdienā.

2. Ar kvalifikācijām u.tml. saistītas informācijas pieejamība internetā (25...30 min.)

Mērķis: uzsākt diskusijas tēmu, uzzināt informācijas par izglītības kvalifikācijām izmantošanas biežumu, situācijas, kā arī identificēt galvenos informācijas ieguves avotus.

- Kas pirmais nāk prātā domājot par terminu “kvalifikācija”? Kādos kontekstos par to sanāk runāt, domāt, saskarties ikdienā?
- Kā Jūs definētu, kas ir “kvalifikācija”?

Produktīvai diskusijai, lai būtu pārlicināti, ka mēs visi diskutējam par vienu un to pašu, būtu svarīgi vienoties par to, kā šīs diskusijas ietvaros mēs definēsīm terminu “kvalifikācija”. Tātad:

Kvalifikācija ir izglītības dokuments, kas apliecina mācību vai studiju laikā apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences un piešķir tās ieguvējam tiesības uz tālāko izglītību un/vai darbu. Tātad, mūsu sarunas kontekstā “kvalifikācija” nav tikai profesionālā kvalifikācija, ko “tautā” sauc vienkārši par kvalifikāciju, bet plašāk, ietverot arī vispārējo izglītību un augstāko izglītību.

Jūs uz šo diskusiju esat uzaicināti, jo savā ikdienas darbā izmantojat informāciju par izglītības kvalifikācijām.

- Kur Jūs meklējat informāciju par kvalifikācijām, ar to saistītiem jautājumiem, tēmām? Internetā? Drukātā formātā?
- Cik bieži jūs šādu informāciju meklējat, izmantojat?

- Kādās situācijās Jūs meklējat informāciju par izglītības kvalifikācijām (A3)? Un vēl? Kādās situācijās visbiežāk? (A3) Kāpēc? Kādiem mērķiem Jūs meklējat informāciju par izglītības kvalifikācijām? (A3)
- Vai jums ir būtiski, ka šāda informācija pieejama latviešu valodā? Kāpēc? Vai jums ir būtiski, ka informācija par kvalifikācijām un to saturu Latvijas institūciju mājaslapās pieejama angļu valodā? Kāpēc? Kā to izmantojat?
- Vai esat saskārušies ar kādām grūtībām informācijas meklēšanas procesā? Kādām? Kā tās risinājat?

Informācijas par izglītības kvalifikācijām ieguves avoti. LKD “konkurējošās” vietnes (informācija moderatoram - NIID, VIIS, SVR, netieši, atpazīstamības dēļ - VISC)

- (spontāni, neminot konkrētus avotus) Kur Jūs meklējat informāciju par izglītības kvalifikācijām (A2)? Kur visbiežāk?
- (detalizētāk – ja respondenti nemin konkrētus/ pasīvi min informācijas avotus, uz ekrāna parāda sarakstu)
  - a. Akadēmiskās informācijas centra mājaslapa
  - b. Eiropas Komisijas mājaslapa
  - c. Izglītības jomu regulējošie normatīvie akti
  - d. Izglītības kvalitātes valsts dienesta mājaslapa
  - e. Izglītības un zinātnes ministrijas mājaslapa
  - f. Kvalifikāciju ietvarstruktūras koordinācijas punkta Latvijā (EKI NKP) mājaslapa
  - g. Latvijas kvalifikāciju datubāzes mājaslapa
  - h. Nacionālā izglītības iespēju datubāze (NIID)
  - i. Profesiju klasifikators
  - j. Studiju virzienu reģistrs (SVR)
  - k. Valsts izglītības attīstības aģentūras mājaslapa
  - l. Valsts Izglītības Informācijas sistēma (VIIS)
  - m. Valsts izglītības satura centra mājaslapa (VISC)
  - n. Citur?

LKD konkurējošās vietnes: detalizētāki par: NIID, VIIS, SVR, VISC

Turpinājumā apspriež LKD galvenās konkurējošās vietnes, paturot prātā, ka LKD detalizētāk iztirzā nākamajā sadaļā.

- Kāpēc informāciju meklējat tieši šajā informācijas avotā?
- Kādas ir tā galvenās priekšrocības? Vai tas ar kaut ko ir unikāls, atšķirīgs no pārējiem? Kādās situācijās Jūs izmantojat tieši šo informācijas ieguves avotu?
- Vai domājat, ka arī turpmāk visbiežāk izmantosiet tieši šos avotus? Kāpēc?

Neizmantotie avoti

- (īsi) Saskaņā ar Jūsu minēto, līdz šim informācijas par izglītības kvalifikācijām iegūšanai Jūs nekad neesat izmantojuši šādus avotus...? Vai par tiem esat dzirdējuši? Tieši ko? Kāpēc neesat izmantojuši?

Komunikācijas kanāli, jaunumi

- Kā jūs uzzināt par avotiem, kuros iespējams iegūt informāciju par izglītības kvalifikācijām? Jums pastāsta darba kolēģi? Jautājat informāciju izglītības un zinātnes ministrijā/ meklējat IZM mājaslapā? Citādi? Kā? Kā visbiežāk?
- Vai jūs pēdējos 2-3 gados esat pamanījuši kādus jaunumus šajā jomā? Kāda ir pēdējā inovācija, ko varat atcerēties saistībā ar publiski pieejamām informācijas un datubāzēm izglītības jomā?

3. Pieredze LKD izmantošanā un tās novērtējums (25 min.)

Mērķi:

1) izzināt respondentu viedokļus par LKD – informētību par to, izmantošanas intensitāti, situācijām un mērķiem, tādējādi definējot LKD līdzšinējo pienesumu Latvijas izglītības

politikas veidotāju, ieviesēju, īstenotāju un sociālo partneru vidē.

2) Lai identificētu izmaiņas kopš datubāzes ieviešanas (un 1.pētījuma īstenošanas), iegūt informāciju projekta vidus posma novērtējuma SWOT analīzei par tā saturiski un tehniski stiprajām un vājajām pusēm, kā arī iespējām un draudiem projekta attīstībai un ilgtspējai.

Kā iepriekš jau minējāt, jūs esat dzirdējuši un izmantojuši arī Latvijas kvalifikāciju datubāzi. Lūdzu, pastāstiet sīkāk!

- Sāksim ar to – kas Latvijas kvalifikāciju datubāze vispār tāda ir? Ko tā ietver? Kur to var atrast? Kāds ir tās interneta vietnes nosaukums?
- Kāpēc, pēc Jūsu domām, tā ir izveidota? No kura laika, Jūsaprāt, šāda datubāze ir pieejama (*informācija moderatoram – no 2016.gada*)?

Ja respondenti pasīvi sniedz informāciju, LKD mājaslapa, latvijaskvalifikācijas.lv, tiek atvērta uz projektora.

- Kad un kā Jūs par to uzzinājāt? No kurienes?
- Vai LKD ir nepieciešama Jūsu tiešo darba pienākumu veikšanā (A7)?
- Cik sen/ilgi šo datubāzi izmantojat Jūs? Cik bieži to izmantojat?
- Kādās situācijās? Kādās situācijās visbiežāk? Kādiem mērķiem? Kāds ir galvenais LKD izmantošanas mērķis?
- Vai laika gaitā datubāzes izmantošanas biežums, situācijas un mērķi ir mainījušies? Kāpēc?

LKD tiešā mērķauditorija

- Kas, jūsaprāt, ir šīs datubāzes tiešā mērķauditorija? Kāpēc?
- Cik tas ir būtiski Jums, ka šāda datubāze tagad ir pieejama?
- Lūdzu, norādiet, cik liela ir iespējamība, ka Jūs varētu ieteikt citiem izmantot Latvijas kvalifikāciju datubāzi (A5)? Vērtējumu sniedziet skalā no 0 līdz 10, kur “0” nozīmē “Noteikti neieteiktu” un “10” nozīmē “Noteikti ieteiktu”
- (*katram respondentam lūdz nosaukt vērtējumu un pamatot viedokli*) Lūdzu, pamatojiet savu viedokli.

LKD unikalitāte

Informācija moderatoram – LKD nav vienīgā datubāze, kur pieejama informācija par izglītības kvalifikācijām, bet tā ir vienīgā vietne, kur līdz ar informāciju par kvalifikācijām pieejama detalizētāka informācija par to, kādi ir noteiktās kvalifikācijas mācīšanās rezultāti un tie ir pieejami latviešu un angļu valodās. Mērķis: izzināt, vai respondenti ir informēti un izmanto LKD unikalitāti.

Kā norādījāt iepriekš, LKD nav vienīgā datubāze, kur pieejama informācija par izglītības kvalifikācijām.

- Kādas ir LKD priekšrocības? Cik unikāla Jūsu vērtējumā ir šī datubāze? Ar ko tā ir atšķirīga no citiem informācijas avotiem par kvalifikācijām? Un vēl?
- Vai ir situācijas, kurās jūs izmantojat tikai LKD?
- Ar ko atšķiras situācijas, kad izmantojat LKD, bet kad – citas internetā pieejamās datubāzes? Kāpēc šajās situācijās jūs izmantojat LKD nevis kādu citu datubāzi? Kā atšķiras rezultāts? (*precizē, lai skaidri identificētu LKD unikalitāti*)
- *Ja respondenti nespēj identificēt unikalitāti, jautā – vai zinājāt, ka LKD ir vienīgā vietne, kur līdz ar informāciju par kvalifikācijām pieejama detalizētāka informācija par to, kādi ir noteiktās kvalifikācijas mācīšanās rezultāti.*
- Kur Jūs iepriekš būtu meklējuši līdzīga satura informāciju kā šobrīd pieejama LKD? (*ja iepriekš nav atvērta, detalizētākam latvijaskvalifikācijas.lv novērtējumam vietni atver uz projektora*)

Tagad pievērsīsim uzmanību projektoram, kur redzama vietne latvijaskvalifikācijas.lv, kāda tad izskatās šī vietne, lai jums to būtu vieglāk izvērtēt detalizētāki.

- Kā Jūs kopumā vērtējat Latvijas kvalifikāciju datubāzes satura uztveramību (A8)? Vai ietvertā informācija ir saprotama? Lūdzu, paskaidrojiet!

- Kā Jūs vērtējat Latvijas kvalifikāciju datubāzē iekļauto kvalifikāciju aprakstu pārskatāmību (A10)?
- Cik ērti lietojama, Jūsaprāt, ir Latvijas kvalifikāciju datubāze (A9)? Vai nepieciešamā informācija ir viegli atrodama?
- Vai esat saskārušies ar kādām grūtībām informācijas meklēšanas procesā LKD? Kādām? Kā tās risinājāt?

Turpinājumā īsi pārrunā galvenās sadaļas.

- Kuras no sadaļām LKD vietnē Jūs esat izmantojuši? Kādās situācijās? Kādam mērķim?
  - Par datubāzi
  - Izglītības sistēma
  - Jēdzieni
  - Meklēt kvalifikāciju
  - Saites
  - Notikumi
- Kā šo sadaļu vērtējat? Vai atradāt visu nepieciešamo informāciju? Vai tajā iekļautā informācija ir viegli uztverama, saprotama? Vai tā ir noderīga? Lūdzu, pamatojiet savu viedokli!

Mājaslapa latvijaskvalifikācijas.lv: nepiepildītās gaidas un to īstenošana

- Vai ir sadaļas, kas pietrūkst un ar tām būtu jāpapildina datubāze, lai jūs to izmantotu biežāk?

Ja respondenti sniedz kādas idejas par jaunām sadaļām, pārrunā detalizētāki par katru.

- Kādas? Kāpēc?
- Kādās situācijās, kādiem mērķiem jūs izmantotu šajā sadaļā iekļauto informāciju?
- Ja LKD datubāze tiktu papildināta ar šo sadaļu, vai jūs to izmantotu biežāk? Vai to biežāk izmantotu jūsu kolēģi? Un kā ar sabiedrību kopumā?

4. Nākotnes perspektīva: LKD datubāzes attīstības iespējas (25...30 min.)

Mērķis: ņemot vērā iepriekš minēto, izzināt respondentu viedokli par LKD pilnveides iespējām, (1) sākot ar drīzāk mikro līmeni - mājaslapas izmaiņu analīzi, (2) turpinot ar 1.FGD ieteikumu konceptuālo testēšanu, (3) pārejot uz vispārīgo - par LKD attīstību kopumā. Iekļauti visi 1.versijā ietvertie jautājumi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tagad – diskusijas turpinājumā –, jums būs unikāla iespēja sniegt visus savus ieteikumus gan precīzāk – tieši mājaslapas latvijaskvalifikācijas.lv uzlabošanai, gan arī paust savu viedokli par LKD attīstības iespējām.

Nepiepildītās gaidas

- Sāksim ar mājaslapu. (*spontāni*) Vai ir sadaļas, kas pietrūkst un ar tām būtu jāpapildina datubāze, lai jūs to izmantotu biežāk? Vai jums kaut kāda informācija pietrūkst?

- Kādas? Kāpēc?

Ja respondenti sniedz kādas idejas par jaunām sadaļām, pārrunā detalizētāki par katru.

- Kādās situācijās, kādiem mērķiem jūs izmantotu šajā sadaļā iekļauto informāciju?
- Ja LKD datubāze tiktu papildināta ar šo sadaļu, vai jūs to izmantotu biežāk? Vai to biežāk izmantotu jūsu kolēģi? Un kā ar sabiedrību kopumā?
- Ko Jūs vēl papildus vēlētos no šīs datubāzes? Kas vēl noderētu?

1.pētījuma posma ieteikumu testēšana

(jautāt padziļināti par katru aspektu, ja tie nav minēti)

- Vai LKD mājaslapai būtu jāpiedāvā mūsdienīga un kvalitatīva uzziņu informācija par izglītības sistēmu, tās sarežģītākajiem aspektiem, nozares terminoloģija – tabulu un infoatt. veidā runāt saprotami par sarežģīto. Vai šāda informācija jau šobrīd nav pieejama? Ja ir, kur? Vai LKD mājaslapā būtu vērtīgi to atkārtot?

- Vai LKD mājaslapā būtu jābūt pieejamiem komentāriem, ko par izglītības sistēmu nacionālā un starptautiskā līmenī sniedz jomas eksperti? Kādi precīzāki ieteikumi šajā aspektā?
- Vai būtu nepieciešams papildināt datubāzi ar izsmeļošāku informāciju par izglītības kvalifikāciju sasaisti ar darba tirgu, piemēram, nodrošinot kvalitatīvas saites uz citām, ar darba tirgu saistītām mājaslapām? Kāpēc? Lūdzu, paskaidrojiet savu viedokli!
- Vai LKD mājaslapā būtu jāietver informācija par izglītības statistiku, t.sk. eksāmenu rezultāti, dažādu izglītības programmu apraksti un skolu reitingi?
- Vai būtu jāpapildina datubāzes informācija ar statistikas datiem par pieprasītākajām kvalifikācijām, profesijām?
- Vai LKD būtu jāpiedāvā pakalpojums, kā ietvaros Klientam tiktu apkopota informācija? Sniegts analītisks komentārs u.tml.?
- Kādi vēl ieteikumi latvijaskvalifikācijas.lv mājaslapas un LKD datubāzes pilnveidošanai?
- Vai ir kādas sadaļas LKD mājaslapā/ datubāzē, ko uzskatāt kā nevajadzīgas? Kāpēc?

Datubāzes atpazīstamības vairošana

Kā iepriekš minējāt, LKD izglītības pārstāvji izmanto .... (*jautājums par informētību un izmantošanas biežumu - atbilstoši iepriekš minētajam*) Kā jūs uzskatāt, vai uzskata, ka info pietiek? Izglītības speciālistu vidū? Vai LKD ir atpazīstama?

- Vai, jūsu prātā, LKD ir pietiekami populāra, atpazīstama izglītības jomas pārstāvju vidū? Citu jomu ekspertu grupās? Sabiedrībā kopumā?
- (*ja nav runāts iepriekš*) Vai par LKD vajadzētu kā īpaši informēt, popularizēt tās iespējas? Ja jā, kādā veidā? Kā izglītības jomas pārstāvju vidū? Kā – citu jomu ekspertu vidū?
- Vai LKD nepieciešams popularizēt sabiedrībā kopumā? Kāpēc? Kā?
- Vai augstāka LKD atpazīstamība, informētība par tās iespējām varētu veicināt tās izmantošanu? Ja jā, kurās grupās? Ja nē, kāpēc?

Ilgspējas potenciāls

- Tuvojoties diskusijas noslēgumam, ņemot vērā iepriekš minēto, kā Jūs kopumā saskatāt LKD izmantošanu tuvākā un tālākā nākotnē? Lūdzu, pamatojiet savu viedokli.
- (*spontāni*) Kas, Jūs prātā, varētu veicināt plašāku Latvijas kvalifikāciju datubāzes lietošanu (A19)? (*virzīti*) Respektīvi, lai šo datubāzi izmantotu ne tikai izglītības jomas pārstāvji, bet arī citu profesiju pārstāvji? Sabiedrībā kopumā?
- Vai ir vēl kādas izmaiņas, kas būtu nepieciešamas un par kurām neesam runājuši, lai Jūs un Jūsu kolēģi (gan jūsu darbā, gan plašākā nozīmē – nozarē) izmantotu biežāk? Un LKD izmantošanai ne tikai izglītības jomas pārstāvju vidū, bet arī citu ekspertu vidū, kopumā sabiedrībā. Kādas izmaiņas būtu jāveic LKD? Vēl?
- Vai pēc iepriekšminēto izmaiņu veikšanas datubāzi Jūs izmantotu biežāk? Ja jā, kāpēc? Kādās situācijās? Kādiem mērķiem? Ja nē, kāpēc? Un kā – citu jomu ekspertu vidū? Sabiedrībā kopumā?

5. Noslēgums (5 min.)

Mērķis: noslēgt diskusiju, pateikties respondentiem par dalību tajā.

Mūsu diskusija tuvojas nobeigumam. Vai ir vēl kādi komentāri, ko vēlējāties piebilst, vai jautājumi, ko nepieciešams pārrunāt?

Vēlamies jums pateikties par diskusijai veltīto laiku un sniegto viedokli!